

HİRSAN

EYLÜL / EKİM SAYISI

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ

“Bir kimse otuz ramazan orucunu tutar, namazını kılar, dilini ve boğazından geçeni muhafaza ederse Allah onun geçmiş günablarını affeder.”

Savaş sonrası şehitler arasında gördü Allah Resulü **Hamza**'yı.
“Bunun kadar acı bir başka musibet yaşamayacağım ebedi olarak.” dedi...

EDİTÖR
Özgü MUŞTU

GRAFİK TASARIM
MUSAVVİBE

YAZI İŞLERİ
Gülenay ZİYA

İLETİŞİM ADRESLERİ
irsad.dergisi@gmail.com

FAYDALI LİNKLER
www.mustafaozbag.com
www.mevlana.org

İÇİNDEKİLER

Editörden
Kadir Gecesi
Resulullah'ın Nurunda Kuran ve Sünnete uyabilmek
"Zeynep KOÇ"

Mustafa ÖZBAĞ Efendi'den Gül Destesi
"Gülenay ZİYA"
Esmâ-ül Hüsna
"MUSAVVİBE"

Peygamberler Tarihi
"Meçhul AKİBET"

Peygamber (s.a.v)'in Dört Gülü
"Tuanna EBRAR"

İslam da Evlilik
"Sıddıkâ"

Çocuk Eğitimi ve Aile
"Bengisu UMMAN"

Tasavvuf
Ayine "Rabia ALTINBAŞAK"
Onlar Yıldızlar "Deniz SOYLU"
Sohbet-i Pirân

Fakirin Efkârı "Gülenay ZİYA"
Çeşni
Sağlık "Eslem SARIGÜL"
Cilt Bakımı "Sâre Şüheda BAŞAK"
Bunları biliyor muydunuz?
Pratik Bilgiler
Tarihte 2 ay

EDİTÖRDEN

Selamün aleyküm Sevgili İrşad okuyucuları,
MİSAFİRİMİZİ MEMNUN EDEBİLDİK Mİ?

Ramazan ayı, maddi ve manevi açıdan Müslümanlar için en değerli zaman dilimidir. Zira Efendimiz (sav) *“Ramazan geldiği zaman cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulur.”* (Buhari, Müslim) buyurmuşlardır. Bunun için bu aya *“On Bir Ayın Sultanı”* denilmiştir. Kur’an’ın inmeye başlaması sebebiyle şereflenen bu ay; tutulan oruçlarla, okunan mukabelelerle, kılınan teravihlerle, verilen zekât, sadaka ve fitrelerle değerlendirilmelidir. Âlemlerin Efendisi Peygamberimiz (sav) Ramazanı bol ibadetle, mukabele ile(-ki bunu Cebrail ile 2 defa yapmışlardır), etrafına bol yardım ve hoşgörüyle geçirirdi. (Buhari, Müslim) Her senenin belli bir ayı süresince misafir ettiğimiz Ramazan ayına karşı hürmetimiz ne kadar oldu acaba?

Kur’an-ı Kerim’in inmeye başlamasıyla şeref bulan ayda Kur’an’a karşı alakamız ne derecede oldu? Veya orucumuzu tutarken sadece açlıkla sınındığımızı zanneden dar düşünceliler gibi mi davrandık, yoksa orucun farziyeti şuuruyla zaten yapılması gerektiğini idrak edip oruçluyken zikre, fikre ve ilme daha bir önem mi gösterdik? Ramazan ayının son günlerini yaşadığımız şu zamanlarda kurtuluşa, berekete, muzafferiyete ulaşanlardan olmuşuzdur inşallah.

Misafirimize hürmeti anlatırken bir de onun getirdiği hediyelerden bahsedelim. Geldi, şerefiyle, kurtuluş müjdesiyle, irşad ateşiyle geldi Ramazan! Ve gelirken de Kur’an-ı Kerim’i, reyyan kapısını, bin aydan daha hayırlı **KADİR GECESİ**’ni, bol tövbe edenlere af müjdesini, Allah’ın vahyi ile sayısız coşkulu muştuyu da yanında getirdi. Bu kadar çok hediyeyi sundu bizlere. Ve en sonunda da bayramı müjdeledi!! Ey metanetini Allah yolunda gösterenler, eline, diline ve tüm azalarına hâkimiyet gösterenler, müjdeler olsun ki size verilen oruç emanetini iyi muhafaza ettiniz ve Allah size bu güzel günü bahşetti, dercesine.

Peygamberimiz(sav), bayramları Müslümanlar için yardımlaşma, dayanışma ve sevinç günleri ilan ederek, bugünlerde, insanların gülüp eğlenmelerine izin vermiştir. Bayram namazına yürüyerek gitmiş, giderken bir yoldan, dönerken başka bir yoldan yürümeyi tercih etmiştir. (İbn Kayyim) Bu sayede görüştüğü kişiler farklı olmuş ve daha fazla Müslüman’la bayramlaşma mutluluğuna erişmiştir, bizler içinde yapılması pek kolay ve bağları sıkılaştıracak bir örnektir.

Biraz da Kur’an-ı Kerim’de methedilen en kıymetli geceden bahsedelim: **“KADİR GECESİ”**. Geceye vakıf olabilmek için bol zikir yapmalı, Kur’an okumalı, varsa kaza namazlarımızı eda etmeli, Allah’a bol bol yakarıшта bulunmalıyız. Nitekim A’râf suresinin 29.ayet-i kerimesinde *“İçten bir inanç ve bağlılıkla O’na yalvarın.”* buyrulmaktadır. Bu gecede ayrıca tüm İslam âlemi içinde dualar edilmelidir. Bu konuda Efendimiz(sav)’in şu müjdesi unutulmamalıdır: *“Yokluğunda din kardeşine hayır dua eden hiçbir Müslüman yoktur ki melek ona: ‘Âmin, onun bir misli de sana olsun.’ demiş olmasın.”* (Müslim) Kur’an’ın inmeye başlamasıyla önem kazanmış olan bu gecede çokça zikir yapılmalıdır, zira Kur’an’ın bir adı da *“zikr”*dir.

Peygamberimiz şöyle buyurmaktadır:

“Yüce Allah şöyle buyurmuştur: Ben kulumun beni zannettiği (düşündüğü) gibiyim. Kulum beni anarken ben onunla beraber olurum. Eğer o beni gizlice zikrederse, ben de onu gizlice zikrederim. Eğer o beni bir topluluk içinde anarsa, ben de onu, o topluluktan daha hayırlı bir topluluk içinde anarım. Kulum bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşırım. Kulum bana bir arşın yaklaşırsa, ben ona bir kula yaklaşırım. O bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak varırım.” (Müslim)

Bu güzel ayın ve en mübarek gecenin feyzine, bereketine her nefes alıp vermede, Allah’ın yaratmış olduğu her âleme geçişte ve yaşayışta mazhar olabilmek duasıyla...

KADİR GECENİZ MÜBAREK, NUR OLA...

RAMAZAN BAYRAMINIZ KURTULUŞUNUZUN HABERCİSİ OLA...

VESSELAM...

ارْحِمْنَا بِسْمِ

"Biz onu (Kuran'ı) Kadir gecesinde indirdik.
Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin?
Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır. O gecede,
Rablerinin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail),
her iş için iner dururlar. O gece, esenlik doludur.
Tâ fecrin doğuşuna kadar." (Kadir Suresi)

RAMAZAN-I ŞERİFİN GÖZ BEBEĞİ MÜBAREK KADİR GECESİ

Allahu Teâlâ, Kadir gecesini ümmetime hediye etti, ondan önce kime vermedi. [Deylemi]

Kadir sözcüğü burada şu iki anlamda kullanılmış olabilir: Bunlardan biri, takdir anlamıdır. Allah bu gece takdirleri yani kaderleri uygulamak üzere meleklerle emir verir. Bunu, Duhân Suresindeki şu ayeti destekliyor: **"O gece katımızdan her hikmetli emir sadır olur."** Diğer anlamı ise, azamet ve şereftir. Bu husus, surenin **"Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır"** ayetinde ifade edilmektedir. Allah'ın insanlığa son mesajı bu gecede indirilmeye başlanmıştır. Gece, değerini bu olaydan almaktadır. Resulullah (s.a.v) Efendimiz, **"Beni İsrail Peygamberlerinden 80 yıl Allahu Teâlâ'ya ibadet eden oldu."** buyurunca, Ashab-ı kiram hayret ettiler. Bunun üzerine Cebrail aleyhisselam gelip; **"Ya Resulullah, senin ümmetin bu Peygamberlerin 80 yıllık ibadetine şaşarlar. Allahu Teâlâ sana ondan iyisini gönderdi."** diyerek, **"Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır."** mealindeki ayeti okudu. (Tefsir-i Mugni)

İslam kaynaklarında belirtildiğine göre; Allah Teâlâ bir takım hikmetlere dayanarak, Kadir gecesini ve onun dışında daha bazı şeyleri de gizli tutmuştur. Bunlar: Cuma günü içerisinde duanın kabul olacağı saat, beş vakit içerisinde Salât-i vusta, ilahi isimler içerisinde İsm-i Azam, bütün taatlar ve ibadetler içerisinde rızay-ı ilahi, zaman içerisinde kıyamet ve hayat içerisinde ölümdür. Bunların gizli tutulmasından zahiri maksat müminlerin uyanık, dikkatli ve devamlı Allah'a ibadet ve taat içerisinde olmalarını sağlamaktır. Kadir gecesinin hangi gün olduğu konusunda birçok görüş ileri sürülmüştür. Ancak ümmetin büyük âlimlerinin çoğunun görüşü, Ramazan ayının yirmi yedinci gecesi olduğu şeklindedir. O gece, Kur'an ayetlerinin Hz. Muhammed (s.a.v)'in kalbine inmeye başladığı gecedir.

İbnü Hacer Heytemî Tuhfetü'l-Muhtâc'da der ki: **"Kadir gecesini görene, saklaması sünnettir. Onun kemaliyle faziletine ancak Allah Teâlâ'nın bildirdiği kimseler nail olur."** Hz. Peygamber (s.a.v) bunun kesinlikle hangi gece olduğunu belirtmemiştir. Ancak; **"Siz Kadir gecesini Ramazan'ın son on günü içerisindeki tek rakamlı gecelerde arayınız."** buyurmuştur. (Buhari, Müslim) Başka bir hadiste ise İbn Ömer (r.a) şöyle nakletmiştir: Sahabelerden bazı kimselere rüyalarında Kadir gecesinin, (Ramazan'ın) son yedi günü içinde olduğu gösterildi. Rasulullah (s.a.v) onlara: **"Görüyorum ki rüyalarınız Ramazan'ın son yedi günü hakkında birbirine uygun düşmüştür. Artık kim Kadir gecesini aramaya kalkışırsa, onu Ramazan'ın son yedisinde arasın."** buyurmuştur. (Buhari, Müslim)

Bin aydan daha hayırlı olan Kadir gecesinde bir gecelik ibadetle bütün günahlardan arınılacak görüşü ancak muttakiler, inanmış samimi Müslümanlar veyahut Nasuh bir tevbe ile Tevvab olana yaklaşanlar içindir. Ancak böyle insanların o gecede ibadetleri makbul olur ve Kuran'ın nazil olduğu o ilk manaya erişilebilir. Kadir gecesini hatırlayıp o geceyi imanla ve sevabını umarak geçirmek, İslam'ın sağlam ve bir bütün olan terbiye metodunun bir yanını oluşturmaktadır.

"İnanarak ve sevabını Allahu Teâlâ'dan umarak, Kadir gecesini ihya edenin geçmiş günahları affolur." (Buhari, Müslim)

Resulullah Efendimiz (s.a.v)'e kendisinden önceki insanların ömürlerinin ne kadar olduğu bildirilince, kendi ümmetinin ömürlerini kısa buldu, uzun ömürlü olan diğerlerinin işledikleri salih amelleri işleyemezler diye düşününce, Allahu Teâlâ ona bin aydan hayırlı olan Kadir gecesini ihsan etti. (i. Malik)

Kadir gecesi hakkındaki hadis-i şeriflerde buyuruldu ki: **“Dört gecenin gündüzü de gecesi gibi faziletlidir. Allahu Teâlâ, o günlerde dua edenin isteğini geri çevirmez, onlara mağfiret eder ve onlar bu günlerde bol ihsana nail olurlar. Bunlar; Kadir gecesi, Bayram gecesi, Berat gecesi, Cuma gecesi ve günleridir.”**(Deylemi) Bu mübarek gecede dua sünnettir. O icabet vakitlerinden birisidir.

Süfyan-ı Sevrî demiştir ki; **“O gece dua etmek, namaz kılmaktan daha sevaptır. Kur’ân okuyup da dua ederse güzel olur.”** Hz. Âişe (r.a) şöyle anlatıyor: **“Ey Allah’ın Resulü! Kadir gecesine rastlarsam nasıl dua edeyim?”** diye sordum. Rasulullah (s.a.v): **“Allahümme inneke afüvvün tühîbbü’l-afve fa’fu annî (Allah’ım sen çok affediciisin, affi seversin, beni affet) diye dua et.”** buyurdu. (Tecrîd-i Sarîh Tercemesi, VI, 314)

“Kadir gecesinde, bir kere Kadir suresini okumak, başka zamanda Kur’an-ı kerimi hatmetmekten daha sevaptır. Kadir gecesinde bir tespih [Sübhanallah], bir tahmid [Elhamdülillah], bir tekbir [Allahu ekber], bir tehlil [La ilahe illallah] söylemek yedi yüz bin tesbih, tahmid, tekbir ve tehlilden kıymetlidir. Bu gece koyun sağımı müddeti kadar [az bir zaman] namaz kılmak, ibadet etmek, bir ay bütün geceleri sabaha kadar ibadetle geçirmekten daha kıymetlidir.” [Tefsir-i Mugni]

“Kadir gecesi üç defa “La ilahe illallah” söyleyen müslümanın, birincisinde bütün günahları bağışlanır, ikincisinde cehennemden kurtulur, üçüncüsünde cennete girer.” [Tefsir-i Mugni]

KADİR GECESİ:

- Kur’an-ı Kerim bu gecede inmeye başlamıştır.
- Bu gecedeki ibadet, içerisinde Kadir gecesi bulunmayan bin ayda yapılan ibadetten daha faziletlidir.
- Gelecek bir seneye kadar cereyan edecek olan her türlü hadiseler Allah Teâlâ’nın ezeli kaza ve takdiri ile ilgili meleklerle bu gece bildirilir. (Tecrîd-i Sarîh Tercemesi, VI, 312).
- Bu gecede yeryüzüne Cebrail ve çok sayıda melek iner.
- Bu gece tanyerinin ağarmasına kadar esenliktir, her türlü kötülükten uzaktır. Yeryüzüne inen melekler uğradıkları her mümine selam verirler.

Bunların dışında Üstadımız Mustafa ÖZBAĞ Efendi (**kudise sirruhu**) bir sohbetinde buyurdular ki, **“Kadir gecesinde gören gözler için neler neler vardır. O gece var olan tüm mümin mahlûkat (geçmiş peygamberler, geçmişte yaşayan ve döneminin mürşid-i kâmilleri ve velileri, melekler, bütün kat semalardaki yaratılanlar ve yaşayanlar, uzayda, samanyolunda bulunanlar, bizlerden evvel dünyada yaşamlarını sürdürmüş olan cinnî taifesi...) her biri başlarında imamlarıyla bölük bölük yeryüzüne gelirler. Beytullah’ı tavaf eder, bir nevi umre ziyareti gibi geceyi ihya eder ve yine imamları gözetiminde geri dönerler. Mürşidler Kadir gecesi olduğunu bu velveden zaten anlarlar.”**

KADİR GECESİN ALAMETLERİ:

Hadis-i şeriflerde buyruluyor ki;

“Kadir gecesi açık olur, sıcak ve soğuk değildir. Bulut yoktur. Yağmur ve rüzgâr yoktur. O gecenin sabahının alameti güneşin şuasız doğmasıdır.” (Taberani)

“Kadir gecesi sabahı güneş şuasız olarak doğar. Yükselinceye kadar sanki büyük bir tabak gibidir.” (Müslim)

Unutmayalım ki; özellikle bu gecede Tevvab olan Allah tövbelerimizi kabul edecektir. Yalnız kendi sevdiğimiz insanların değil, bütün insanların sevgiye layık olduğunu anımsayalım ve Vedud ism-i şerifine sığınarak sevgide sağlam ve cömert bir ruha sahip olmak için de dua edelim. Allahu Azimüşşan bu gecenin, en sevdiği Muhammed’inin (s.a.v) yüzü suyu hürmetine Ümmeti Muhammedi her âlemde muhafaza eylesin. Maddi manevi fetihler göstere. Ve yaratılmışlara hayrı yaymak için vesile kıldığı, salihlerle birlikte tuttuğu, ihlâşlı kullarından eylesin. Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla, hepimize hayırlı kandiller.

BAYRAM VE BAYRAM NAMAZI

Bayram bir sevinç ve neşe günüdür. Yüce duyguların coştuğu, sevgi ve saygı, hislerinin mü'minler arasında alabildiğine canlandığı güzel günlerden biridir. O günde yardımlaşma ve kaynaşma son sınırına varır. Bayram insanları kaynaştırıp biraraya getiren en güzel vesilelerden biridir. Öyle ki, bayramda şahlanan yardımlaşma ve hediyeleşme ruhu yalnızca hayatta olanlara bağlı kalmaz, dünyadan gidip kabirlerinde bir Fatih bekleyenlere kadar uzanır. Onların bu dileğini yerine getirmek için mü'minler bayramda kabirleri ziyaret ederler; ruhlarına Kur'ân'lar, Fatihalar ve dualar okuyarak onları da sevindirirler.

"Bu günümüzde yapacağımız ilk şey namaz kılmaktır."(Buhari,Müslim)mealindeki hadise dayanarak Ramazan ve Kurban bayramları bayram namazlarının kılınmasıyla başlar.

Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselam bayram sabahında namazgaha çıkardı. Peygamber hanımlarının da, diğer hanımlar ve kızlarla birlikte namazgaha çıkması istenirdi. Kadınlar cemaatin arka tarafında yer alırlardı. (Müslim) Kılınan bayram namazından sonra Peygamberimiz(SAV)'in cemaate hitaben bir hutbe okuduğunu anlatan İbni Mes'ud (r.a.) devamla şöyle der:

"Resulullah Aleyhissalâtü Vesselam üzerine şehadet ederim ki, o namazı hutbeden önce kıldı. Sonra hutbe okudu. Daha sonra kadınlara işittiremediğini düşünüp onların yanına geldi. Onlara hatırlatmalarda bulundu. Ve şu ayeti okudu:

"Ey Peygamber! İnanmış kadınlar Allah'a hiçbir şey ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleri ve ayakları arasında uydurdukları iftira ile gelmemek, iyi işlerde sana isyan etmemek konusunda biat etmeye geldikleri zaman, biatlerini kabul et ve onlar için af dile! Şüphesiz ki Allah, Gafûr ve Rahîm'dir." Sonra:

– Bütün bunlar üzerine biat eder misiniz? diye sordu. İçlerinden biri:

– Evet Yâ Resûlallah! dedi. Allah Resûlü (a.s.m.):

– Sadaka verin! buyurarak onları zekât vermeye teşvik etti. Onu dinleyen hanımlar kulaklarındaki küpeleri, kollarındaki bilezikleri çıkarıp ne kadar yüzük gerdanlık varsa onları çıkardılar. Bilâl-i Habeşî elbisesini yere serdi:

– Anam babam size feda olsun bağışlarınızı getirin diye seslendi. Hanımlar bileziklerini, küpelerini, yüzüklerini Bilâl-i Habeşî'nin elbisesinin üzerine koymaya başladılar. Elbise takılarla doldu. Allah Resûlü (a.s.m.) bayram bittikten sonra orada durmayıp evine ailesinin yanına döndü." (Müslim)

Bu hadiseyi anlatan sahabilerden biri, "Kadınların bu verdikleri Ramazan Bayramı zekâtı mıydı?" sualine Resulullah (sav) şöyle cevap verdi: "Hayır, lakin o vakit verdikleri bir sadaka idi. Kadınlar yüzüklerini atıyor ve atıyorlardı."(Müslim)

Aynı olaya işaret eden Ebu Saidi'l-Hudri de (r.a.) bayram gününde en çok sadaka verenlerin kadınlar olduğunu anlatır.

Ramazan Bayramı, bağışlanmış olmanın bir sevinç işaretidir. Bu bağışlanma müjdesini insanlara melekler veriyor. Sa'd bin Evs el-Ensârî anlatıyor: Resulullah (sav)şöyle buyurmuştur:

"Ramazan Bayramı sabahı melekler yollara dökülür ve şöyle seslenirler: "Ey Müslümanlar topluluğu! Keremi bol olan Rabbinizin rahmetine koşunuz. O, bol iyilik ve ihsanda bulunur. Sonra onlara bol bol mükâfatlar verilir. Siz gece ibadet etmekle emrolundunuz ve emri yerine getirdiniz. Gündüz oruç tutmakla emrolundunuz, orucu tuttunuz ve Rabbinize itaat ediniz, mükâfatınızı alınız.

Bayram namazını kıldıktan sonra bir münadi şöyle seslenir: "Dikkat ediniz, müjde size! Rabbiniz sizi bağışladı, evlerinize doğru yola ermiş olarak dönünüz. Bayram günü mükâfat günüdür. Bugün semâ âleminde mükâfat günü olarak ilan edilir." (El-Tergib ve't-Terhib)

Büyük cemaatler halinde kılınan bayram namazları esnasında getirilen tekbirler, insanların içinde bulunduğu gafletin giderilmesine ve şükür vazifesinin yerine getirilmesine en büyük bir vesiledir. Sadece bir ülke halkının değil, yeryüzünde sayısı milyarlarca varan Müslümanların hep beraber aynı anda tekbir getirdiklerini hayal ettiğimizde, karşımıza çıkan muhteşem tablo, bayramlarımızı kâinat çapında bir manaya kavuşturur. O anda adeta yeryüzü tek bir ağız olur, tekbir getirip namaz kılar gibi bir hale bürünür. O seslerin bir anda yeryüzünden yükselişi, adeta muhteşem bir koro halinde dünyamızın göklere doğru tevhide haykırmasıdır.

Bu muhteşem manaların yaşandığı bayram günlerinde küçük meselelerden çıkan kırgınlıkların, dargınlıkların ne önemi olabilir? Onun için bayramda her müminin kardeşleriyle kardeşlik sözleşmesini yenilemesi, kuvvetlendirmesi, fakirlerin yardımına koşması, çocuklarını sevindirmesi lazımdır ki, o manalar yaşanan hayata geçsin.

Bayramların en güzel şekli ise tanısın tanımasın müminlerin tokalaşarak, kucaklaşarak birbirleriyle bayramlaşması, bayramlarını kutlaması ve tebrikleşmesidir. Saadet Asrında Sahabeler birbirleriyle **"Bârekâllâhü lenâ ve leküm"** diyerek bayramlaşırlardı, yani **"Allah bizden de, sizden de kabul etsin"** dedikleri rivayet edilir. Bu tebrikleşme bizim dilimizde **"Bayramınız mübarek olsun, bayramınızı kutlu olsun, hayırlı bayramlar"** gibi sözlerle ifade edilir.

HAYIRLI BAYRAMLAR...

BAYRAMINIZ MÜBAREK OLSUN!..

Zeynep KOÇ

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ

Kıymetli dostlarımız, oruç ibadeti öylesine bir ibadettir ki, Allah; *“Sevabı bana aittir.”* demiştir. Yani namazın, zekâtın, herhangi bir ibadetin sevabı bellidir ama orucun sevabı belli değildir. Cenab-ı Hak hadis-i kutside onun karşılığını kendisinin vereceğini beyan etmiştir. Müfessirlerin hepsi de ittifak halinde buyurmuşlar ki *“Onun en alt sevabı cennettir, af olmaştır.”* Dikkat edin; *“Bir kimse otuz ramazan orucunu tutar, namazını kılar, dilini ve boğazından geçeni muhafaza ederse Allah onun geçmiş günahlarını affeder.”* der

Peygamber Efendimiz (sav). O yüzden bu mübarek ayı hepimiz tam anlamıyla idrak ederek yaşamaya çalışalım ve muhakkak oruçlarımızı turalım. Şu anlayışa sahip olmayın; *“Ben açık dolaşıyorum, oruç tutmuyorum.”* Veya *“ben şunu yapamadığımdan dolayı şunu yapmıyorum.”* Kesinlikle kendinizi bu tip açmazlara

sürüklemeyin. Neye gücünüz yetiyorsa, hangi ibadeti yapmaya muktedirsense o ibadetinizi yapın. Oruç tutmaya muktedirsense orucunu tut, Allah'ı zikretmeye muktedirsense Allah'ı zikret, tövbe etmeye muktedirsense tövbe et, birisinin başını okşamaya muktedirsense başını okşa... İyiliği emredici ve kötülüğü önleyicilerden olun. Sakın şöyle düşünmeyin; *“Ben bu günahı işledim, o yüzden bunu yapmıyorum.”* Bu, şeytanın aldatması ve vesvesesidir. Elinizden gelen bir gözyaşı dahi olsa, Allah'ı anmaya ve ibadet etmeye çalışın. Bir adım dahi olsa Allah'ı anma, tanıma, bilme, Allah'a yaklaşımda o bir adımı atın. Şeytanın vesvesesine kanıp da günahınızı gözünüzün önüne getirip, kendinizi hiçbir şey yapamama noktasında tutmayın. Bugün bir damla olur, yarın bir damla olur, ertesi gün bir damla olur, meşhur atasözüdür ya damlaya damlaya göl olur. Bir damla dersiniz, o bir damla mermeri deler, katılmış kalpleri yumuşatır. Allah için akıtılan bir damla gözyaşı cehennem ateşini söndürür. O yüzden bir damla gözyaşınızı dahi kıymetsiz görmeyin.

Her şeyin kat kat verildiği bu ramazan ayında; tövbenizi, zikrinizi, orucunuzu, hayır hasenatlarınızı, büyüklerinizi ziyareti küçümsemeyin. Sevmeyi küçümsemeyin. Bir muhabbet, Allah aşkını doğurur. Ona muhabbet beslerseniz Allah sizi sever, kendi zatına alır, muhafaza eder. Bir kez Allah demek, bütün günahlarınızın silinmesine sebep olur. Ne demiş mevlithan; *“Bir kez Allah dese aşk ile lisan, dökülür cümle günahlar misl-i hazan.”* Bir kimse öyle bir aşk ile Allah der, Cenab-ı Hak onun bütün günahlarını siler. Allah affedicidir. Ayet-i kerimede Cenab-ı Hak der ki; *“Tövbe edin günahlarınızı affedeyim.”* O yüzden tövbe edin Cenab-ı Hak günahlarınızı affeder. Allah'ı zikredin, Allah da sizi zikreder. Ve oruç tutun. Cenab-ı Hak ayet-i kerimede der ki; *“Oruç size farz kılındı, korunmanız diye.”* Oruç sizi korur, muhafaza eder. Hem zahirinizi hem batınınızı korur. Hem içindeki hastalıklardan hem de dışarıdan gelecek hastalıklardan korur. Hem şeytanın hem de iki ayaklı şeytanların vesvesesinden korur.

Oruç tutan bir kimse maddi manevi şifa bulur. Oruç tutmak açların halini, fakir fukaranın ne çektiğini görmek için değildir. Allah kendisini sevenlerle sevmeyenleri ayırmak için orucu farz kılmıştır. Sevmek ispat ister. Birisi size seviyorum derse delil aranız. Birisi seviyorum derse sevdiğinin gönlünü yapmalıdır, sevdiğinin izinden gitmelidir. Birisi Allah'ı seviyorum derse Allah'ın farzlarını yerine getirmesi lazımdır. İşte bir kimsenin Allah'a olan sevgisinin gerçek olup olmadığının göstergesi farz ibadetleridir. Allah bizi meccanen kendi sevdiği kullarından eylesin.

Esma-ül Hüsnâ

MUSAVVİBE

11 ayın sultanı dedik Ramazan-ı Şerif için, bu ay içerisinde bin aydan hayırlı kadir gecesinin var olduğuna da iman ettik. Mübarek Kuran-ı Kerim de bu ayda gönderildiğine göre bir nevi hayırların cem olduğu bir vakitteyiz şimdilerde. Bu sebeple Yüce Yaradan'ın sıfatlarının bir kısmını da mümkün merteye tek başlık altında toparlayıp paylaşmayı uygun gördüm.

Elbette Rahman toplanıp sayılmaktan, özellikleri tek tek belirlenmekten, tek bir bakışla algılanmaktan münezzehtir. Ancak bir veçheden baktığımızda Allah-u Tealâ'nın zahir olması açık delillerinin (sıfatları) hasebiyle, Bâtın olması hakikati itibariyledir. Biliyoruz ki, zatına akıllar ve fikirler eremez, keşfe sığmaz; ister dünyada ister ahirette...

Hadiste buyrulur: **“Muhakkak siz, dolunay gecesinde ayı gördüğünüz gibi Rabbinizi göreceksiniz.”** (Buhari, Ebu Davud) Bu noktada düşündürüyor. Ay, galakside sultan olan güneşin ışığından bize yansımaktadır ve biz aslında onun üzerinde güneşin nurunun aksini seyretmekteyiz. Bu noktada Cenab-ı Hak da, insanı güzel isimlerine ayna yapmıştır. Bize düşen görev o aynayı Hakkın yolunda hoş tutmak, temizliğini muhafaza etmektir. Çünkü ayna kirli ise karşısındaki en güzel sureti bile puslu gösterir.

Bütün yaratılmışları sevelim, en azından muhabbet besleyelim, beğenilerimizi kuvvetlendirmeye gayret edelim ve Yunus Emre'nin **“Yaratılanı sevdim Yaratandan ötürü”** felsefesi ile **VEDUD** ismi tecelli edecek bir gönül bulsun bizde.

Duyarlılığımızı kaybetmeyelim, çevremizdeki her şeye karşı ilgi ve alakayla yaklaşmaya gayret gösterelim ki **RAHMAN** ve **RAHİM** olan, **BASİR** olan Rabimize o denli benzeyebilelim.

Ve duyalım yardım isteyen sesleri ki; Allah'ın kulağı olup **es-SEMİ** ismi zuhur etsin bizde.

Sanki kendi kusur ve hatalarımız hiç olmuyormuş gibi bir de çevremizdeki olayları yahut kişileri eksik görebiliyoruz, üstelik bu durumlara karşı kin besleyerek; kardeşlik, arkadaşlık, akrabalık ilişkilerimizi zedeliyoruz. Bu halimizle **GAFFAR** ve **GAFUR** olana ne kadar layığız?

Hele ki bir de bu noksanlıkları başkalarına anlatarak hem dedikodu ve gıybet yapmış oluyor hem de her konuştuğumuzda **SETTAR** isminden bir adım daha uzaklaşıyoruz. **“Bir kul, bu dünyada başka bir kulun ayıbını örterse, kıyamet gününde Allah da onun ayıbını örter.”** (Müslim, Buhari, Ebû Dâvûd)

Çevremize gücümüz nispetinde cömert olalım ki hem Rasulullah (s.a.v)'in kendisinden bir şey istendiğinde asla yok demediğini hatırlayarak; **“Yarım hurmayla da olsa cehennemden korunun.”** müjdesine nail olalım, hem de **CEBBAR** isminin nuruna... (Buhârî, Edeb 39; Müslim, Fezâil 56)

Hak ve hukuku koruyup gözetelim ki **MÜHEYMİN** ismi üzerimizde parlasın.

Fedakâr olalım, karşılığında da beşerden hiçbir beklentimiz olmasın ki, **LATİF** ve **VEHHAB** olabilelim,

“Dinimizde iyiliğe bir çığır açana, bunun sevabı ile bununla amel edenlerin sevabı verilir. O çığırda (o yolda) gidenlerin sevabından da hiçbir şey eksilmez. Dinimizde kötü bir çığır açana da bunun günahı ile bununla amel edenlerin günahı verilir, o kötü yolda gidenlerin günahından da hiçbir şey eksilmez.” (Müslim) hadis-i şerifini de kendimize ölçü alarak çevremize engeller koymak yerine güzelliklere açılan bir kapı olup; **FETTAH** ismi ile özdeşleşelim, **el-HADİ** olalım.

Benim derdim bana yeter, başkalarıyla nasıl uğraşayım diye asla düşünmeden; **HABİR** isminin esrarına erişelim,

Allah Teâlâ hilim sahibidir, yumuşak muameleyi sever diye bizlere aktaran Habibullah (s.a.v)'a uyarak, Allah'ın sevdiği amelde bulunup **HALİM** olalım.

İsteyene vermek vaciptir ama istenmesini beklemeden ihtiyacı tespit edip vermek **KERİM** olanın, **MUCİB** olanın işidir.

Yapılan iyilikleri takdir edelim. Zaten kula teşekkür Allah'a şükürdür. Bu sebeple biz hep perde gerisine gözümüzü dikerek **HAMİD** ismi ile iyiliklere karşı, cümle mahlûkata vefakâr olalım.

Üstadım **Mustafa ÖZBAĞ** (Kuddise Sırruhu) **“Ramazan ayı dervişler için melekleşme ayı olmalıdır”** buyurdu. İnşallah mübarek ayın son demlerinde azami gayretle Allah'ın sıfatlarıyla sıfatlanmaya çalışalım ki, melekleşme yolunda ilerleyebilelim...

Sebebi gören gerçekten de surette şekil alır. Sebebi yaratanı gören mana nurunu görür. Suret ehli bir boncuk arzusu ile can verir. Mana denizinin ehli ise incileri bile değersiz görür. **DİVAN-I KEBİR**

PEYGAMBERLER TARİHİ

Hız. Âdem (a.s)'den bu yana gelmiş geçmiş en hayırlı, en şerefli, en temiz ailelere sahiptir Hız. Muhammed (s.a.v). Şimdi, Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in nesebini daha yakından tanımaya çalışalım.

İlk insan, ilk peygamber olan Hız. Âdem (a.s) yaptığı bir hatadan dolayı cennetten çıkarılmıştır. Fakat pişmanlığı sonucu Rabbinden af diliyordu. Bir keresinde Allah'ın kendisini affetmesi için yalvarırken Arş-ı Âlâ'da nurdan bir isim görmüştü. **"AHMED"** O ismi görür görmez: **"Ya Rabbi bu nur nedir?"** diye sorduğunda, Allah Teâlâ şöyle buyurdu: **"Bu senin zürriyetinden bir peygamberin nurudur ki, O'nun ismi göklerde Ahmed, yerlerde Muhammed (s.a.v)'dir. Eğer O olmasaydı seni yaratmazdım."** (Kastani, Mevabiül Ledünniye: 1/16) Yani peygamber nuru Hız. Âdem'den başlayıp en hayırlı ailelerden geçerek Hız. Muhammed (s.a.v)'e ulaştı.

Nur, ilk olarak Hız. Âdem'in altında parladı. Sonra peygamberlerden peygamberlere geçerek Hız. İbrahim (a.s)'e kadar geldi. Fakat ne zaman birinin iki erkek evladı olsa veya iki ayrı kabileye ayrılırsa bu nur içlerinden en hayırlı olana geçiyordu. Böylece nur, asıl sahibine en temiz şekilde ulaşacaktı.

Hız. İbrahim (a.s)'in İsmail ve İshak adında iki oğlu olmuştu. Nur, Hız. İbrahim'den oğlu İsmail (a.s)'e intikal emişti. Böylece Efendimiz Hız. Muhammed (s.a.v)'in soyu İsmail (a.s)'den devam etti. Bunu; Peygamber Efendimiz (s.a.v) şu hadis-i şerif ile belirtmişti: **"Allah; İbrahim oğullarından İsmail'i, İsmail oğullarından Kenan oğullarını, Kenan oğullarından da Kureys'i, Kureys'ten de Beni Haşim'i, Beni Haşim'den de beni seçmiştir."** (İbn-i Sa'd, Tabakat: 1120, Müslim: 7158)

Allah'ın mukaddes evi, müslümanların kiblesi olan Kâbe'yi Hız. İbrahim (a.s) ve Hız. İsmail (a.s) beraber yapmışlardı. Yapımı tamamlandıktan sonra ellerini göğe kaldırıp dua ettiler. Bu dua Kuran-ı Kerim'in Bakara Suresi 129. ayetinde şöyle dile getirilir: **"Ey Rabbimiz, neslimizden gelen müslüman ümmet içinden bir peygamber gönder ki O, onlara ayetlerini okusun ve hükümlerini öğretsin. Onları günahlardan temizlesin."** Cenab-ı Hak, yapılan bu içten ve samimi duayı reddetmedi ve bu temiz soydan iki cihan serveri Hız. Muhammed (s.a.v)'i göndererek dualarını kabul buyurdu. Bu olayın gerçekliğini de Peygamber Efendimiz (s.a.v) **"Ben babam İbrahim'in duasıyım."** buyurarak ifade etmiştir. (İbn-i Hişam, Sîre:1 / 75, Taberi tarih: 2 / 128)

Muhakkak ki Peygamber Efendimiz (s.a.v) en temiz soylu ailelerdendi. Bu durumu da **"Ben devirden devire (nesilden nesile) seçilerek intikal eden Âdemoğulları soylarının en temizinden naklonuldum. Sonunda içinde bulunduğum Haşimoğulları ailesinde neş'et ettim. Allah beni daima helal babaların sulbünden, temiz anaların rahmine naklederek sonunda babamla annemden izhar etti. Âdem'den anne babama gelinceye kadarki nesebim içinde nikâhsız birleşen olmamıştır."** diyerek belirtmiştir.

Son olarak konuyu büyük İslam âlimi İbn-i Haldun'un bir sözünüle kapatalım inşallah. İbn-i Haldun Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in nesebinin bu kadar sarıh ve tafsilatlı bir şekilde bilinmesi ve asaletle devam edgelmesi hususunda şöyle demektedir:

Hız. Muhammed (s.a.v)'den başka bir kulun ne nesebi bu derece mazbuttur ne de Hız. Âdem'den kendilerine gelinceye kadar soy asaleti kesintisiz bir şekilde devam etmiştir. Bu, Allah'ın edibine hususi bir ikramdır. (İbn-i Haldun, I,115)

PEYGAMBER (s.a.v)İN DÖRT GÜLÜ

HZ. EBUBEKİR-İ SİDDİK

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla,

Tek tek anlatmak istiyorum, harf harf, kelime kelime, cümle cümle... Gönlümü yoluna, canına, tenine sere sere kâğıda ince ince dokumak istiyorum seni Ya Hz. Ebubekir...

Hız. Ebubekir'i anlatamıyorum, ne kalem yürüyor kâğıdın üzerinde ne de kelimeler yol alıyor yüreğimin içinde...

Seni örnek almak istiyor bütün bedenim; inceliğini, zarıflığını, senin beklediğin gibi beklemek, senin özlediğin gibi özlemek, senin sevdiğin gibi sevmek istiyor. Nasıl ki, Kays hasret kaldı Mecnun oldu, nasıl ki Hz. Yakup (a.s) bekleye bekleye aydınlığa kavuştu... Nasıl ki sen; seve seve, hasret çeke çeke, söze göze gelircesine sevdin ve bekledin, bu hitaba nail oldun ya: **"Her peygamberin halili vardır, benim halilim Ebubekir'dir."** (Deylemi)

Resulullah'ın halili oldun ya! Sen tek yar bilen, canından aziz bilen Resulullah'ın hicret arkadaşısın, bugünlere rahmet olarak gelensin, karanlık devirlere yüz sürensın, göz süzüp dudak bükensın ey yüce halife!

Sen onu gören gözsün, onu bilen kalpsın, onu dinleyen kulaksın, Resulün can yoldaşısın dünyada ve ahirette, Resul ile mana bulansın!

Ve sen anlatıyorsun ya Habibullah'ın dostu: Bir gün Allah'ın elçisinin yanında **'Ey huzura eren nefis! Razi edici ve razi edilmiş olarak Rabbine dön'** (Fecr s. 27-28) ayetini okudum ve bu çok güzel bir müjdedir dedim. Bunun üzerine Allah'ın elçisi bana: "Ey Ebubekir! Ölüm anında melek bunu sana diyecektir buyurdu.

Müjdeler alan sensin Hak Teâlâ'dan, Habibinden, Dostundan... Biliyorum, ulaşır o müjdeler bu zamanlara Ey Sultan.

Ya Resulullah (s.a.v); sen koksa özüm yüreğim... Ya Ebubekir; sen koksa nazım, odam... Gönlüm sen dolsa... Ey Habibullah; dilimizde senden dilediğimiz şefaât var, bizden ne nurunu eksik et ne de kendini Ya Muhammed (s.a.v).

YA EBUBEKİR;
SİNENDE YEŞERTTİĞİN GÜLŞENİN VE LALEZARIN AŞKINA,
HİMMETİN DOSTLUK ELİYLE ULAŞSIN,
BU DEVRİN KARANLIK ZAMANLARINA.

Dua ile vesselam
Tuanna EBRAR

Evlilik

EŞLER ARASINDAKİ İLETİŞİM

Bu sayımızda günümüz evliliklerinin en büyük sorunlarından biri olan iletişim ve ilgi eksikliğine hadis-i şerifler ve büyüklerimizin nasihatları ile değinmeye çalışacağım.

Eşlerin birbirine karşı latifeleşmeleri, güler yüzlü tatlı dilli olmaları ve iyi muamelede bulunmaları sünneti seniyyedir. Ayrıca evliliği nafîle ibadetten evla sayan ulemamız; birbirine karşı iyi huylu olmanın, kadının kocası için temizlenmesinin, süslenmesinin, kokulanmasının, hatta evini de kocası için hazırlamasının da ibadet olacağı hükmün varmışlardır. Aynı şekilde kocanın hanımı için hazırlanması da ibadet sayılmıştır.

Rasulullah (s.a.v) Efendimiz de bu konuda hem kadına hem de kocaya tavsiyelerde bulunmuştur. Kendi hayatıyla da örnek olmuştur. Rasulullah (s.a.v) Efendimiz zaman zaman Hz. Aişe (r.a) annemizle koşu yarışı yapar, bazen kendisi Hz. Aişe'yi yener, bazen de onun kazanmasına müsaade ederek, hanımını sevindirirdi. Yine kızı Fâtıma'yı evlendirirken yakınlarına gelini damat için süslemelerini emredip, damadı olan Hz. Ali'ye de **zıfaf gecesi gelinin alın perçeminden (kehküllerinden) tutup bereketle dua edilmesi gerektiğini hatırlatarak** (İbn Mace) daha ilk günden karı koca arasındaki muhabbeti tahsis etmenin yollarını göstermiştir. Zira Rasulullah (s.a.v) Efendimiz kendi evliliklerinde de bu muhabbeti açıkça ortaya koymuştur.

Hz. Aişe (r.a) annemiz Hz. Hatice annemizi kıskanarak bir gün tepki gösterip:

-“Allah senden o yaşlı, dişleri dökülmüş kadını aldı da benim gibi körpe bir kadın verdi. Neden hala ondan bahsediyorsun?” dedi. Efendimiz (s.a.v):

-“Vefasız mı olayım ya Aişe?” diyerek güzel ahlakının bir örneğini daha ortaya koymuştur.

Karı koca arasındaki bu ahlaki ölçüden ne kadar uzaklaştığımızı Üstadımız **Mustafa Özbağ** beyefendinin ağzından şöyle nakletmek istiyorum: *“Kadın kocasına kahvaltı hazırlayıp kapıdan uğurlayarak işe göndereceği yerde, yatağın içinden güle güle diyor. Kocası işten döndüğünde de ocağın başında yağ kokuları veya bilimum deterjan kokuları, özellikle çamaşır suyu kokusuyla karşıılıyor. Saçı başı sımsıkı bağlı, oda zaten yağ içinde üzerinde de evde ne kadar yırtık, rengi solmuş, çamaşır suyu lekesi olmuş kıyafeti varsa o var. Hâlbuki kocası kucak dolusu para verip karısına kıyafetler alır ama kadın onları nerde beş çayı, altın günü, ev oturması varsa orada giyer, kocası bir kere üzerinde göremez. Evlenmeden önce kadın 38 bedendir fakat evlendikten sonra kapılardan geçmez. Hele birde doğum yaptı mı?! Tabi bir süre sonra koca bu manzarayı görmemek için eve gelmemeye, gelse de kadına bakmadan uyumaya başlar. Ama kadınlarda replik hazır; kocam benimle ilgilenmiyor, eve gelmiyor, beni başka bir kadınla aldatıyor.”*

Neticede arada ne sevgi ne de hoş sohbet kalıyor. Bu hal karşısında zaten kaçınılmaz sonda bu değil mi? Son olarak konuyu Efendimiz (s.a.v)'den muhteşem bir örnekle bitirmek istiyorum.

Bir gün Hz. Aişe annemiz Rasulullah (s.a.v)'e:

-“Beni seviyor musun Ya Rasulullah?” dedi. Efendimiz (s.a.v),

-“Elbette seviyorum ya Aişe.” dedi. Hz. Aişe annemiz,

-“Beni ne kadar seviyorsun ya Rasulullah?” dedi. Efendimiz (s.a.v),

-“**KÖRDÜĞÜM GİBİ YA AİŞE.**” dedi. Bu olaydan sonra Aişe validemiz ara sıra Efendimiz(s.a.v)'e,

-“Kördüğüm ne âlemde ya Rasulullah” diye sorardı. Efendimiz (s.a.v) de,

-“**İLK GÜN Kİ GİBİ.**” derdi. (İbn Hanbel-Müsned)

ÇOCUK EĞİTİMİ VE AİLE

Çocuklarda alt ıslatmanın birçok sebebi vardır. Burada önemli olan problemin hangi yaştan sonra oluştuğudur. Çocuklar gelişim dönemlerinde 2-3 yaşlarına kadar altlarını ıslatırlar. Fakat çocuğunuz 5 yaşındaysa ve hala altını ıslatıyorsa, artık probleme karşı bazı önlemler almanızın zamanı gelmiştir.

Alt ıslatma hem çocukları hem aileleri rahatsız eden bir durumdur. Uzmanlar gece idrar kaçırmalarında herhangi bir sorun yoksa tedavi için yedi yaşına kadar beklemeyi öneriyor. Bu süre zarfında, çocuğa sabırla yaklaşmak ve asla suçlama, cezalandırma gibi rahatsızlığı daha da ilerletecek hale getirecek davranışlar içine girmek gerekir.

5 yaşından büyük çocuklarda istemsiz olarak idrar kaçırmaya mevcuttur. Bu durumun sorun olarak ele alınması gerektiği söyleniyor. (Acı badem hastanesi. Bakırköy Pediatrik Nefroloji uzmanı Prof. Salim Çalışkan)

Bu rahatsızlığın erkeklerde, kız çocuklarına oranla iki kat daha fazla görüldüğü tespit edilmiştir. Ailenin bu durumda yapması gereken; çocuğun hiçbir suçunun olmadığını ona anlatmaktır.

Aile;
Akşam 17.00'den sonra sıvı tüketiminin azaltılmasına,
Kola gibi idrar söktürücü içeceklerin verilmemesine,
Aile içinde var olan çatışma ve problemlerden çocuğunu mümkün olduğu kadar uzak tutulmasına,
Çocukta görülen bu problemten dolayı, alaycı tavırlarla onu küçümsememeye dikkat etmelidir.

BENGİSU UMMAN

TASAVVUF

ŞEVVAL ORUCU

Mümin bütün senesini nurlandıran ve böylece hayatının her anını nurla doldurandır. Allah sevdiklerinin devamlı nurlanmasını ve nurlarının arttırmalarını istemektedir. Bu sebeple Resulullah (s.a.v) ümmetlerine nurlarını arttıracak ameller tavsiye etmektedir. İşte bu tavsiyelerden biriside Şevval orucudur ki Allah ı sevenler her daim Allah ın nuruyla nurlansınlar. Müminlerin nurlarının artmasını isteyen Muhammed Mustafa (s.a.v) değişik hadislerinde şevval orucunu meth etmiş ve tavsiyede bulunmuştur.

Ebu Eyyub (r.a) Resulullah (s.a.v) in ; “ Kim Ramazan Orucunu tutup sonra Şevval ayında da altı gün oruç tutarsa bütün sene oruç tutmuş gibi olur” buyurduğunu rivayet etti. (Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, İbn Mace, Taberani rivayet etmişlerdir.)

Taberani rivayetinde şunu ziyade etti:

Ben (Ebu Eyyub) :

“Her gün için on sevap mı” dedim

Resulullah (s.a.v) :

“Evet” buyurdu.

İbn Mace de ayrıca başka bir rivayetinde:

Resulullah (s.a.v) in azath kölesi Sevban (r.a) Resul –i Ekrem (s.a.v) in şöyle buyurduğunu rivayet etti:

“Kim Ramazan bayramından sonra altı gün oruç tutarsa bütün sene oruç tutmuş gibi olur.”

- Kim bir iyilik yaparsa, ona bunun, on katı verilir .(En’am süresi-160)

Nesai’ nin rivayeti şöyledir:

Resulullah (s.a.v) ‘in:

“Allah bir iyiliğe on mislini vermiştir. Buna göre bir aya mukabil on ay sevabı ve bayramdan sonra altı gün oruç tutulursa, senenin hepsi oruç tutulmuş gibi sevap verilir.” buyurdu.

Kardeşlerimiz muhakkak şevval oruçlarını tutmaya özen göstereceklerdir. Hepsi bir seferde peş peşe tutulması daha güzel olandır.

Çünkü Taberani’ nin Evsat’ ındaki rivayetinde:

Resulullah (s.a.v) in:

“Ramazan bayramından sonra kim altı gün peş peşe oruç tutarsa, sanki senenin tamamını oruç tutmuş gibi olur” buyurmuştur.

Bu takva olan güzel olandır. Şayet bunu yapmaları mümkün değil ise o zaman şevval ayı içerisinde altı gün oruç tutmaya özen göstermelidir.

Müminler bu orucu tutarak müjdeye nail olacaklardır ki bu müjde Muhammed Mustafa (s.a.v) in dilinden Allah’ ın verdiği müjdedir.

İbn Ömer (r.a) den Resulullah (s.a.v)’ in şöyle buyurduğu rivayet edildi:

“Kim ramazan orucunu tutar ve şevvalden de altı gün oruç tutarsa, anasından doğduğu gün gibi günahlarından temizlenmiş olur.”(Tebarani Evsat ında rivayet etmiştir.)

Selam ve dua ile kalın..

SÖNMEYEN BİR AŞK ATEŞİ

*Gülü tarife ne hacet, ne çiçektir biliriz...
AYİNE*

Gül ile bülbül... Yüzyıllardır adına şiirler, kasideler ve hikâyeler yazılan âşıklar. Öyle bir aşk ki onlarınki; ne bülbül vazgeçmiştir bir an sevdasından, ne de gül bir an geri durmuştur bülbüle hicabından.

Gül, edebiyatımızda sevgilinin yerine kullanılan bir mazmundur. (kalıplaşmış söz) Rengi, kokusu ve tazeliğiyle; al yanaklı, kiraz dudaklı, yeşil elbiseler içindeki güzel kokulu sevgiliye benzetilir. Ve bir maşuka yakışacak derecede utangaçtır. Utanan kişinin yüzünün kızarıp gül rengini alması dolayısıyla gül daima utangaç ve hayâ sahibi olarak ele alınır. Kırmızı gül, tekke edebiyatında aynı zamanda Peygamberimiz (sav)'i de çağırıştır. Kokusunu da O'ndan aldığı söylenir. Gül adına birçok söz söylenebilir aslında, ama biz gül ile bülbülün aşkını ele alalım.

Gül ve bülbül...

Biri koynunda diken taşıyan nazlı ve nazenin bir mâşuk, diğeri ise dikenlere aldırmandan gül dalında feryat eden bir âşık. Gül, güzelliğini goncalar içinde saklar, bülbül o goncanın açılışını görebilmek için gülün dikenini üzerinde dil dökerek sabahlar.

Gül ve bülbül edebiyatta aşkın sembolüdür. Şairlerimizin çoğu bunlarla aşkını dile getirir ve aslında şairlerin hepsi birer bülbüldür. Bülbül, sabâ rüzgarı (seher rüzgarı) ile gülün yanına gider ve başlar güzel sesi ile onu övmeye ve ona olan aşkını dile getirmeye. Gül de ona karşılık vererek, yavaş yavaş uyanarak gülümsemeye (açmaya) başlar. Bülbülün sabahları çok ötmesinin nedeni herhalde aşkına az da olsa bu gülümsemeye karşılık bulmasıdır.

Efsane bu ya; eskiden gülün rengi kırmızı değilmiş. Bülbül güle âşık olmuş. Gül, kendisi için yanıp tutuşan bülbüle hiç yüz vermiyormuş. Bu duruma dayanamayan bülbül gidip dalına konuvermiş. Dikenler bülbülün gövdesine batınca akan kanlar gülün dibine dökülmüş. O kanlar, gülün köklerinden ve dikenlerinden damarlarına geçmiş. Gül o günden sonra kırmızı açmaya başlamış. İnsanoğlu da bu ne güzel kırmızı güldür demiş. Tüm güzellikler acılardan sonra gelir ya... Böyle güzel bir kırmızı gülün olması için birilerinin kanının akması gerekiyormuş.

Peki, bülbül adına ne söylesek ki? Sebatkâr bir âşık... Gülün onca acımasızlığına rağmen yine de vazgeçmiyor sevdasından. Canının acımasına, kanına karşılık bir gülümseyiştir beklediği aslında gülden. Düşünüyorum da en mükemmel varlık olan insan, bazen bir kuş kadar olamıyor. Ne de çabuk vazgeçiyoruz zoru gördüğümüzde, bütün umutlarımız kırılıveriyor bir anda. Bir söz yetebiliyor belki, sevdiklerimizden vazgeçmeye. Ayağımıza takılan bir taş geri döndürüyor bizi yolumuzdan. Bir engel görsek, silip atabiliyoruz hedeflerimizi. Oysa ufacak bir kuş olan bülbül öyle mi? Gülün seher vakti açışını görebilmek için bütün gece gözünü kırpmadan beklemiş. Yanar yakırmış goncasının bir gülümseyişi için. Ama ne var ki, tam gül

açılacağı sırada gecenin verdiği yorgunluğa dayanamayıp uyuyuverirmiş. Gözlerini açtığında bakar ki sabah olmuş, gül yapraklarını açmış. Üzülürmüş o anı göremediği için. Ertesi gece yine sabırla seher vaktini beklemiş, fakat yine aynı... Her gece hiç bıkmadan usanmadan anlatırmış aşkını. Kim bilir belki bir gün görür sevdiğinin ona gülümseyişini.

Bülbüller Nisan'da ötmeye başlar da, ne zaman mı susar? Dutlar olduğu zaman. "dut yemiş bülbüle dönmek" deyimi bunun üzerine söylenmiş olmalıdır. Zira duttaki bir madde bülbüllerin sesinin kısılmasına neden oluyormuş.

Bülbül ve gülün aşkını o kadar anlattık da, peki aşklarının ne zaman başladığını bilir misiniz? Rivayet olunur ki; Hz. İbrahim ateşe atılmak üzereyken yanına bir kuş gelir. Ve ona şöyle der; "Ey Allah'ın peygamberi! Söyle senin için ne yapabilirim?" Hz. İbrahim bakar ki küçük bir kuş, "Sen bana nasıl yardım edebilirsin ki, çok küçük ve zayıfsın." diye cevap verir. Kuş; "Elimden geleni gücüm yettiğince yapmaya hazırım ya İbrahim. Yeter ki sana bir yardımım dokunsun. Yeter ki Allah'ın peygamberine bu zor durumda hizmet etmiş olayım." Hz. İbrahim bu küçük kuşun yardım teklifini geri çevirir. Ardından Cebrail (as) gelir yanına, o da sorar kendisine nasıl yardım edebileceğini. Fakat kararlıdır İbrahim, kimseden yardım istemez. Çünkü o biliyordur Dostu (c.c) onu yalnız bırakmaz. Her şeyi işiten ve gören elbette onu kurtaracaktır.

Ve o an gelir. Hz. İbrahim mancınıktan ateşe atılır, küçük kuş da hemen onunla beraber ateşe atlar. Ne olursa olsun İbrahim'in yanında olmaktır niyeti. O an Allah-ü Teala ateşe nida eder; "Serin ve selametli ol!" Ve Hz. İbrahim kendini güllerin arasında buluverir. Peki, hiç düşündünüz mü neden gül bahçesi? Belki bir lale de olabilirdi ya da papatya ya da bir havuz.. Belki bir pamuk bahçesi de olabilirdi, neden gül? İşte Allah-ü Teala bülbülün sadakatinden dolayı hediye etmişti bu bahçeyi ona. Güller bülbüle hediye idi aslında. Onun samimi niyetine binaen vermişti gülü ona. Ve bülbül gülün dalına konduğunda âşık olmuştu bu güzelliğe. Bu büyük aşk o zaman başlamıştı. Başlamıştı başlamasına ama yüzyıllardır süren bu aşk hep hüznle devam etti. Halen de devam etmekte. Ne diyelim bu da bülbülün imtihanı... Gönül imtihanı... Aşk imtihanı...

Sözü Osman Nevres'in şiiriyle nihayete erdirmek istiyorum. Şairin Sakız adasındaki on yedi yaşında, taze, yeni parlayan ince uzun boylu, çocukluk aşkı Rum kızının hayaliyle yanıp tutuştuğu zamanda yazdığı söylenen bu şiir; hayali aşkı en güzel şekilde anlatıyor herhalde. Ve bu dörtlükleri ne zaman okusam bir yerlerde bülbüllerin feryat ettiğini düşünürüm, kaybettikleri gülleri uğruna.

Senden bilirim yok bana bir faide ey gül
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül
Etsem de abesdir sitem-i hâre tahammül
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Ellerle zevk etti ben âteşlere yandım
Çektim o kadar cevr ü cefâsın ki usandım
Derlerdi kabul etmez idim şimdi inandım
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Rabia ALTINBAŞAK

ALLAH'IN ASLANI ŞEHİTLER SULTANI

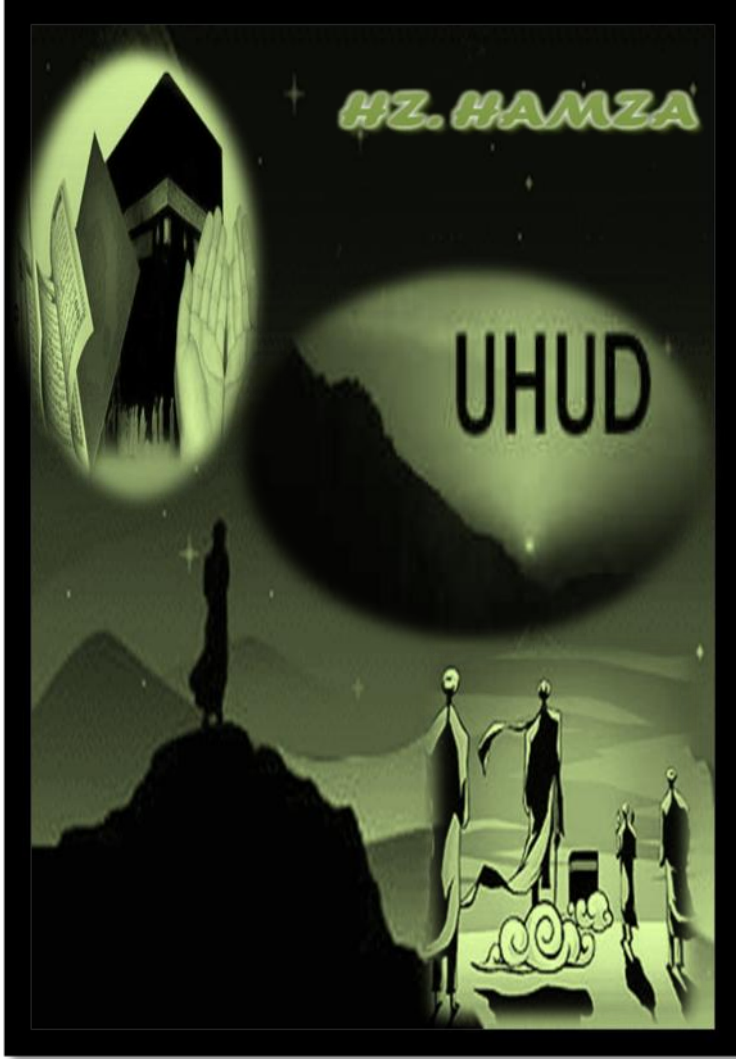
HAMZA b. ABDÜLMÜTTALİB

Mekke derin bir uykuda... Biri dışında... Rabbine yakarıp, dua ediyor. Onun yakarışlarına uyanan eşi, uykusunun yeterince olmadığını, dinlenmesini söylüyor.

“Uyku vakti geçti, ey Hatice.”

Kim o?

Peygamberin amcası ve sütkardeşi *Hamza b. Abdülmuttalib*...

Hamza yeğeninin büyüklüğünü, olgunluğunu biliyor. Davasının hakikatini biliyor. Beraber büyümüşler. Ama yolları bir noktada ayrılıyor. Hz. Muhammed (s.a.v) kendine, Allah yolunu aydınlatan ruhunun ışığına ve hayatın gürültüsünden uzak derin bir tefekküre yönelmiş, hakikati karşılamak için hazırlanan kalbinin sesine bağlanmışken, *Hamza*; Kureyş ve Mekke'nin ileri gelenleri arasında kendine bir yer açmak istiyor.

Yine de *Hamza*'nın aklından bir an bile çıkmıyor yeğenin in faziletleri.

Günler geçiyor, Hz. Muhammed(s.a.v)'in davetine Kureyş'in tepkileri büyüyor.

Bir gün *Hamza* avlanmak için evinden çıktı. Avdan sonra âdeti üzerine Kâbe'ye gitti. Tavaf etmek için harekete geçmişti ki Kâbe'nin yanında Abdullah b. Ced'an'ın hizmetçisi karşıladı kendisini.

Ebu Cehil'in Hz. Muhammed (s.a.v)'e kötü sözler söylediğini ve yaptıklarını tek tek anlattı.

Nasıl? Biri nasıl olur da ona laf söylerdi?

Hamza, hızlı adımlarla Ebu Cehil'i bulmaya

gitti. Kâbe'nin orada buldu onu. Sakin bir şekilde dikildi karşısına. Sonra okunu çıkarıp kafasına vurdu. Başı yarıldı Ebu Cehil'in.

“Ben onun dinini kabul ettiğim, onun söylediklerini söylediğim halde sen Muhammed (s.a.v)'e söversin ha! Haydi, gücün varsa bana karşılık ver bakalım!”

Hamza Müslüman mı oluyordu?

Kureyş'te bir korku... Belki bir sabah putlarını parçalayan bir balyoz sesiyle uyanacaklar.

Evet... *Hamza* Müslüman olmuş ve bunu ilan etmişti.

Hamza eve gelince düşündü. Bir anda hiddetle söylenmiş sözlerle din değişir miydi? Yeğenin sözlerine inanıyordu ama...

Günler geçti, **Hamza** yeğenine danışmaya karar verdi. Hz. Muhammed (s.a.v) kalbinin İslam'da sabit olması için dua etti.

Ve Uhud Savaşı...

İki ordu birbirine girmiş. **Hamza** da zırhını giymiş, savaş alanında... Eline geçen Kureyş'lilere kılıcı geçiriyor. Kureyş atlıları Müslümanlara aniden saldırıyor, kana susamış kılıçlarını sallıyorlar. Olup biteni görünce, **Hamza**'nın güç ve direnci arttı.

Vahşi de onu gözlüyor, mızrağını fırlatmak için vakit kolluyor. **Hamza**'nın Sub'u b. Abdüluzza'yı vurduğu sırada Vahşi mızrağını sallıyor **Hamza**'ya. İsabet ediyor.

İşte böyle erdi Allah'ın aslanı şahadet mertebesine. Savaş sonrası şehitler arasında gördü Allah Resülü **Hamza**'yı.

“Bunun kadar acı bir başka musibet yaşamayacağım ebedi olarak.” dedi.

Nasıl kıydın ey Vahşi? Nasıl?

**“Bırak kalıntısı bile yok olmuş evi,
Ağla Hamza'ya kerem sahibi!
Atıyla yekvücut olan gemleyip bindiğinde
Yiğit ve bahadır ormanda aslan sanki
Haşim neslinin doruğunda bir kılıç ki
Hakk'ın dışında hiç didişmemiş batıl uğruna
Şehit düştü o katil Vahşi'nin elleri”**

MEVLÂNÂ'DA KUR'AN ANLAYIŞI

Mevlânâ Celâleddîn'in ister tasavvufî öğreti şiirinin en kâmil ve en iyi örneği olan ve asırlar boyunca tasavvufun irfanî bilgi ve tecrübelerinin bir ansiklopedisi niteliğinde olan Mesnevî-yi Manevî'deki, ister irfanî edebiyat sahasının lirik şiir literatürünün en güzeli ve en yücesi olan Dîvân-i Gazeliyât-i Şems ya da Dîvân-i Kebîr'deki beyanı, açık ve anlaşılır bir tarzda, Kur'an-î dil, beyan, anlam ve düşüncelerin etkisinde ve onunla iç içedir. Mevlânâ'nın Mesnevî'deki zihin ve dilinin derinliği, öyle bir noktadadır ki Mesnevî-yi Manevî'den Kur'an ayetlerinin batınına (iç anlam) dikkat çeken latif bir irfanî tefsir meydana getirmiştir. Bu da yalnızca ilahî kelama olan aşkı ve teslimiyetinin sayesinde olmuştur. O, Kur'an'ın anlam ve batınına tam bir teslimiyeti ve teveccühünün yanında hiçbir aklî neden ve nasıllık olmaksızın ilahî kelamın zahirî karşısında da tam bir teslimiyet içerisindedir.

Mevlânâ, Kur'an'ın batını ve sırları üzerine tam ve derinlemesine düşünmeyenleri de eleştiri konusu etmekte ve bu topluluğun artık Kureyş müşrikleri gibi Kur'an'ı öncekilerin uydurması olarak nitelermeleri şaşkıncı gelmez. ve hakikatte Şahnâme'den veya Kelîle'den alınabilecek kadar bir fayda sağladıklarını söyler. "ŞAHNÂME VE KELÎLE SENİN YANINDA İNADINDAN KUR'AN, SANA NASIL GELİRSE ÖYLE GELİR!

KENDİNİ USANÇTAN, ELEMDEN KURTARMAK YÜCE ALLAH'IN SÖZÜNÜ OKUMAKTAN GEÇER. ÇÜNKÜ VESVESE VE KEDER ATEŞİ, BU SÖZLE YATIŞIR VE DERDE DEVA OLUR."

***

***

***

Mesnevî'yi –ki Kur'an esaslarından başka bir şeye işaret etmez –eleştirmeyi Kur'an'ı eleştirmek için bir araç yapan, Kur'an'ı da anlamamış ve onun zahirî kabuğundan başka bir şeye el sürmemiş olan kıt görüşlü kimseleri de tıpkı aydınlık dolu güneşten sıcaklıktan başka bir şey idrak edemeyen körlerin haline benzetir:

DALALET EHLİ SAPIKLARIN KUR'AN'DAN, SÖZDEN, LAFTAN BAŞKASINI GÖRMEMELERİ ŞAŞIRTICI DEĞİLDİR ZİRA NUR DOLU GÜNEŞİN IŞIĞINDAN KÖR OLAN GÖZÜN GÜNEŞİN IŞIĞINDAN, SICAKLIKTAN BAŞKA BİR ŞEY GÖRMESİ BEKLENME KAZIN (AHMAĞIN) BİRİ, ANSIZIN EŞEK AHIRINDAN ŞUNU, BUNU KINAYAN KARILAR GİBİ BAŞINI ÇIKARDI: "BU SÖZ, YANİ MESNEVİ, AŞAĞILIK BİR SÖZDÜR. PEYGAMBER'İN HİKÂYESİ VE ONA UYMAI ANLATIP DURMAKTA BUNDA ÖYLE VELÎLERİN AT KOŞTURDUKLARI MAKAMLARA AİT YÜCE BAHİSLER, YÜKSEK ŞEYLER YOK. ALLAH'IN KİTABI GELDİĞİNDE DE O KÂFİRLER ONU BU ŞEKİLDE KINADILAR: "BU, EFSANELERDEN, ESKİLERİN MASALLARINDAN İBARET BİR ŞEYDİR. ÖYLE DERİN BAHİSLER, YÜCE HAKİKATLER YOK BUNDA. BUNU KÜÇÜK ÇOCUKLAR BİLE ANLAR. KABUL EDİLECEK VEYA EDİLMEMEYECER EMİRLERDEN VE NEHİLERDEN İBARET." ALLAH DA DEDİ Kİ: "EĞER BU SANA KOLAY GÖRÜNÜYORSA BU ÇEŞİT KOLAY, BASİT BİR SURE SÖYLEYİVER."

İlahi kelamı bir efsane ve geçmişlerin uydurması olarak zannedenler, Mevlana'nın ifadesiyle, asıl kendileri bir efsane ve geçmişlerin uydurmalarıdır:

EY KINAYAN KÖPEK, SEN HAVLAR DURURSUN DA KUR'AN'I ELEŞTİRİP KINAMAKLA HÜKMÜNDEN KENDİNİ KURTARACAĞINI MI SANIYORSUN? BU, CANINI KURTARMAYI BAŞARACAĞIN VEYA KAHRININ PENÇESİNDEN İMANINI KURTARACAĞIN O ASLAN DEĞİLDİR! KUR'AN, KIYAMETE KADAR ŞÖYLE NİDA ETMEKTEDİR: "EY KENDİLERİNİ BİLGİSİZLİĞE FEDA EDEN TOPLULUK! SİZ, BENİ EFSANE VE MASAL SANDINIZ DA KINAMA VE KÂFİRLİK TOHUMUNU EKTİNİZ! KINAYIP DA EFSANE VE MASALDAN İBARET DEDİNİZ. AMA GÖRDÜNÜZ. SİZ YOK OLDUNUZ, SİZ EFSANE VE MASAL OLDUNUZ. BEN HAKK'IN KELAMİYİM VE O'NUN ZATIYLA AYAKTA DURMAKTAYIM. CANIN CANINA GIDAYIM; ARI DURU VE SAF BİR YAKUTUM.

***

***

***

Kur'an'ın sadece zahirî lafızlardan ibaret olmadığını ve yedi boyutlu olduğunu açıklama konusunda da:

BİL Kİ KUR'AN KELAMININ BİR ZÂHİRİ (DIŞ ANLAMI) VARDIR. O ZÂHİRİN ALTINDA DA GİZLİ VE ÇOK GÜÇLÜ BİR BATIN (İÇ ANLAM) VARDIR.

O BÂTININ BİR BÂTINI, ONUN DA BİR ÜÇÜNCÜ BÂTINI VARDIR Kİ ONUN İÇİNDE TÜM AKILLAR HAYRAN KALIP KAYBOLUR.

KUR'AN'IN DÖRDÜNCÜ BÂTINIYSA EŞSİZ, BENZERSİZ ALLAH'TAN BAŞKA KİMSE GÖRMEDİ, KİMSE BİLMEDİ. KUR'AN'IN ZAHİRİ İNSAN BEDENİ GİBİDİR. ŞEKLİ ZAHİRDİR (GÖRÜNÜR), RUHU İSE GİZLİDİR.

SEN HAKK'IN KUR'AN'INA KAÇAR SİĞİNİRSAN PEYGAMBERLERLE BİRLİKTE YOL ALMIŞ, ONLARIN RUHUNA KARIŞMIŞ OLURSUN.

FAKAT KUR'AN'I OKUR DA ONDA OLANLARI KABUL ETMEZSEN PEYGAMBERLERİ VE VELİLERİ SADECE GÖRMÜŞ SAY (İNANMADIKTAN, ONLARA UYMADIKTAN SONRA NE FAYDA!)

KALP YETMEZLİĞİ

O başlattı Allah'ım!
Seni dinlemedi, Sana itaat etmedi, kibirlendi.

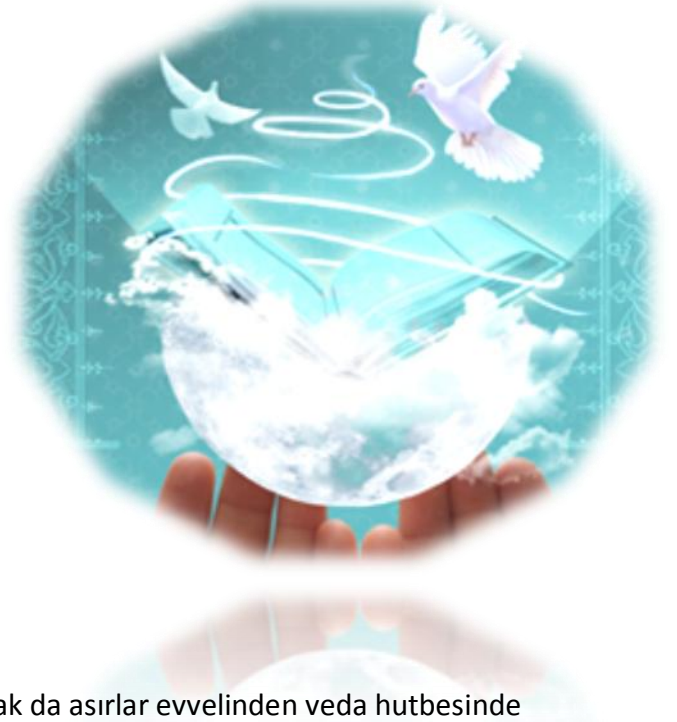
-“Ben!” dedi.

-“Ben ateşten yaratıldım, O ise topraktan yaratıldı.” “Ben!” dedi.

-“Ben Ona secde etmem!”

Ve kıyamete kadar sürecek olan ayrımcılığın kibritini çaktı. O gün bu gündür bize musallat... Ne zaman birlik olmaya kalksak, bakıyoruz ki aramızda fitne fesat.

Onun işi insanların kanına girmek. İnsanlara sadece kendini beğendirmek, ayrılığa bin bir bahane bulmak... Sen beyazsın o siyah, sen sağcısın o solcu, sen başörtülüsün onun başı açık, sen Türksün o Kürt...

Biz milliyetçiliğin Fransız İhtilali ile çıktığını sansak da asırlar evvelinden veda hutbesinde sesleniyor Resul (sav) bize: “Arap’ın Arap olmayana, kırmızının karaya üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takva iledir.” Ve bizi “la ilahe illallah muhammedun resulullah” da birliyor.

Biz ise gün geçtikçe bölünmeye yeni bahaneler buluyoruz. Çünkü kalplerimiz küçülüyor. Koca bir insanlığı içine sığdıracak kalpler az artık. “Ne olursan ol, gel.” diyemiyoruz. Kalbimiz ancak kendimize yetiyor, bize benzemeyeni itiyor. Bizimki ağır hastalık... Bunu adı kalp yetmezliği... Hâlbuki zikrini arttırsak kalplerimizin mutmain olacağı müjdesini Sen verdin bize. (Hucurat Suresi, 10) “İnşirah! İnşirah! İnşirah! Ayetin değil miyiz Ya Allah?”*

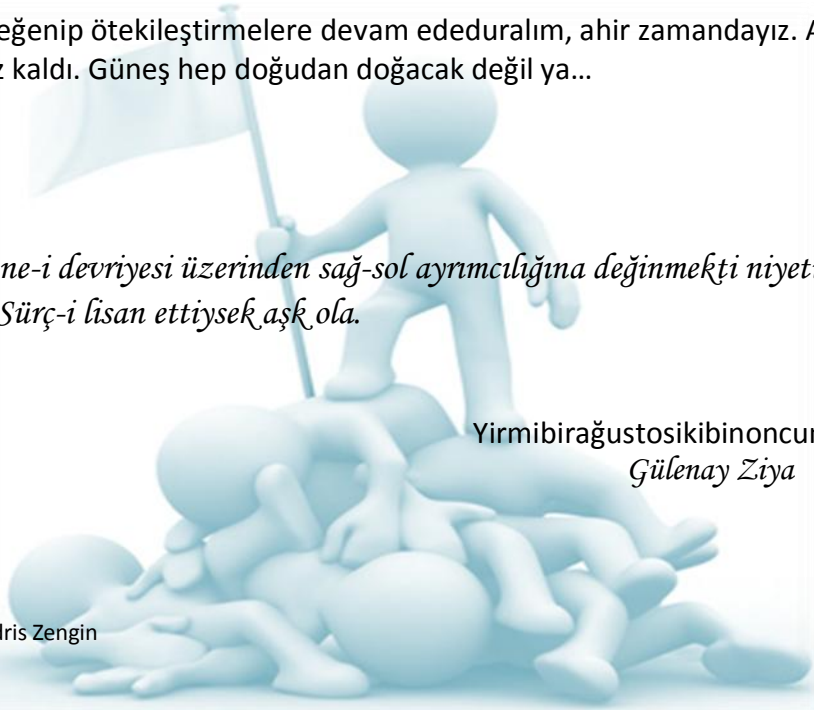
Fırkalara bölündük yetmedi de maddeyi böldük. Atomu bulduk, yetmedi. Elektronlar, nötron, proton derken parçaladık hepsini. Elde edilen ise yokluk oldu. Senin her şeyi yoktan var ettiğin gerçeği tokat gibi çarptı yüzümüze ya, yetmedi ayıltmaya. Aslanın Hz. Ali de şu sözlerle işaret etmişti bu duruma: “Başlangıçta Allah vardı ve Onunla birlikte hiçbir şey yoktu. Bu hala böyledir ve hep böyle olacaktır.”

Biz sadece kendimizi beğenip ötekileştirmelere devam edederalım, ahir zamandayız. Az kaldı aynı bayrak altında toplanmaya. Az kaldı. Güneş hep doğudan doğacak değil ya...

NOT: 12 Eylül darbesinin sene-i devriyesi üzerinden sağ-sol ayrımcılığına değinmekti niyetimiz ama kaleminizden çıkan bu oldu. Sürç-i lisan ettiyseşk aşk ola.

Yirmibirağustosikibinoncumartesi
Gülenay Ziya

*Ellerimizin büyük boşluğu – Mevlana İdris Zengin

Huzur Dersleri

“Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı bir alakadan yarattı. Oku! İnsana kalemle yazı yazmayı öğretip, ona bilmediklerini öğreten Rabbin sonsuz lütuf sahibidir.” (Alak s.1-5)

Osmanlı sultanları ile dönemin âlimleri arasındaki en ilgi çekici buluşmalardan biridir huzur dersleri. Osmanlı padişahları inişli çıkışlı dönemler yaşamış olsa da genele baktığımızda hükümdarlık dönemlerinde ilmî ve kültürel faaliyetlere oldukça önem verilmiştir. Ve bu noktada hususiyetle davranarak bire bir diyalog kurmaya gayret etmişlerdir.

İlk defa Prof. Orhan Terzioğlu'nun **“Endülüs İslam Medeniyeti”** adlı konferansında adını duydum huzur derslerinin. Biraz detaya indiğimizde, güzel bir kültür geleneğiyle karşı karşıya kaldık. Huzur dersleri; sultanların büyük ulemalarla fikir, ilim, bilim alışverişi için tertip ettirdikleri toplantıların biridir. Bu derslerin en belirgin özelliği; mübarek ramazan ayının bereketinden de istifade olması maksadıyla bu ayda düzenlenmiş olmasıdır.

Sultan IV. Mehmed zamanında akşam ve yatsı namazları arasında Şeyhülislam Yahya Efendi ve hocası Vani Mehmed Efendi'den dinlediği dersler bilinmekteyse de bunlar süreklilik göstermemiştir. Ancak bu derslerin temeline konan ilk tuğlalardan olmuştur.

III. Ahmed döneminde Sadrazam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa tarafından düzenli olarak toplanılmaya başlanmıştır. (1724) Bu dönemler Lale Devrine denk gelmektedir. Oysaki bizlere Lale Devrinde yalnızca lüks ve sefa hayatının olduğu ve manevi değerlerin unutulduğu aktarılmaktaydı. Ancak şimdi görülüyor ki tam olarak böyle değilmiş.

**“Kim ilim öğrenmeye çalışırsa,
bu onun geçmiş tüm günahlarının silinmesine sebep olur.”**
(Tirmizi)

Bu toplantılarda dersi veren âlime “mukarrir”, dinleyen ve soru soranlara da “muhatap” denilirmiş. Ramazan öncesinde derslere katılacak âlimlerin sayıları belirlenerek gruplandırılmış. Her dersin ayrı bir mukarriri ya da mukarrirleri olurmuş. Misal, 1767 senesinde 126 isim belirlenmiştir. Şeyhülislam tarafından belirlenen bu heyetlerde oldukça titiz davranılır, son olarak onaylaması ve ders yerini belirlemesi için padişaha sunulmuş. Huzur dersleri genellikle Topkapı Sarayı, Dolmabahçe Sarayı ve Yıldız Saraylarında yapılmıştır.

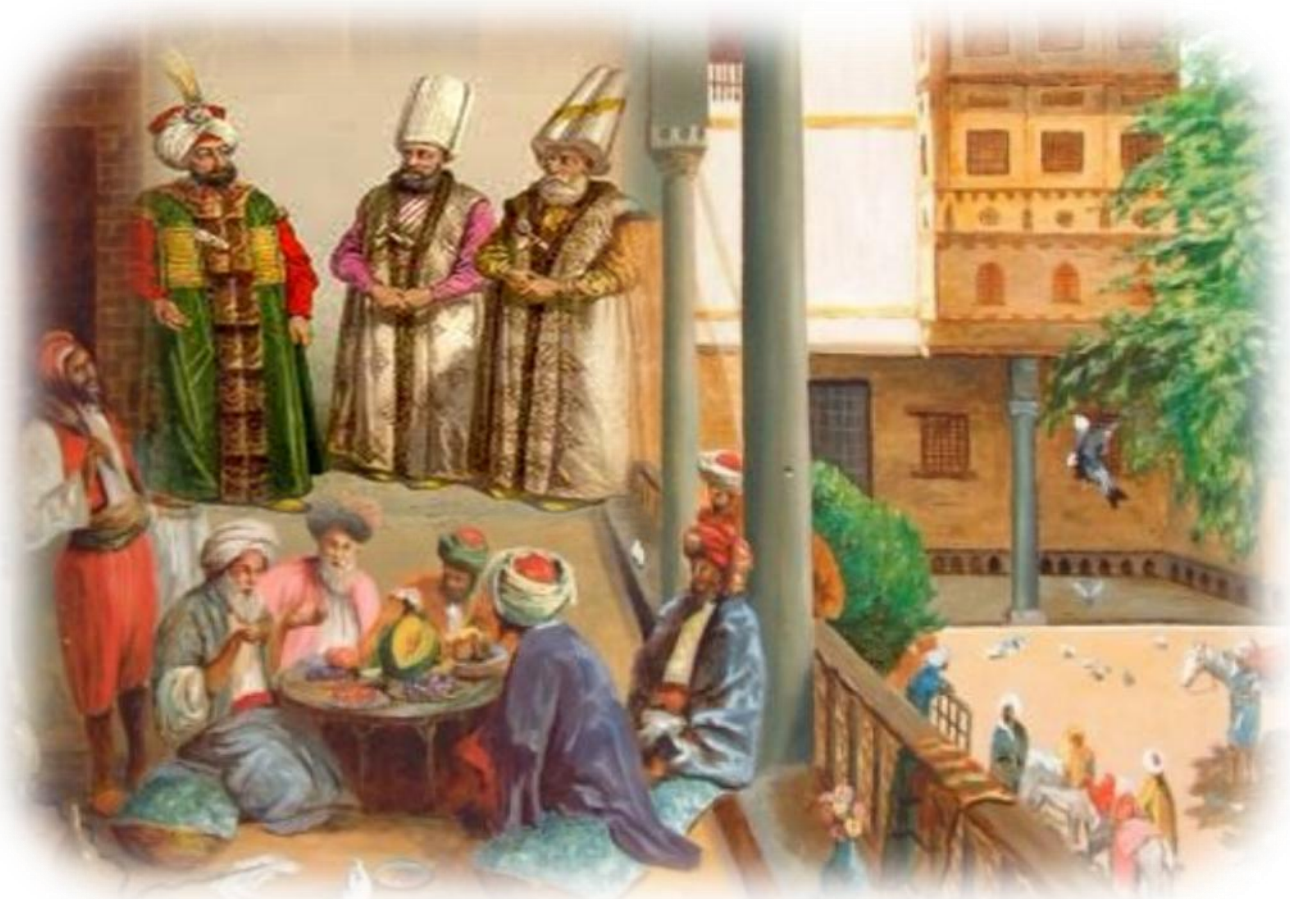
Ramazanın ilk on gününde gerçekleştirilen bu derslere sadece cuma günleri ara verilirmiş.

Ders için salona giren heyeti padişah ve maiyetindekiler ayakta karşılarlarmış. Şüphesiz ki âlimlere ve ilme gösterilen bu saygı takdire şayandır. Oturma düzeni evvelden belirlenmiş olan bu sohbetlerde sultanlar da tahtlarında oturmaz, derviş oturuşu dediğimiz şekilde iki dizinin üzerine oturur ve ellerini dizlerinin üzerine koyarak dersleri dinlerlirmiş. Bu toplulukta herkes eşit ve özgürdür. Hatta III. Selim kendi dönemindeki derslerde salona girmezden evvel derse iştirak eden hocalara fikirlerini rahatça beyan etmelerini bizzat kendisi söylemiştir.

111 ayetten oluşan İsra suresinin tefsiri tam olarak üç ramazan dersinde tamamlanmıştır. Bu örnekten, ayetlerin ne kadar geniş açıdan ele alındığını anlayabiliyoruz.

Elbette bu kültürel zenginlikten etkilenen Osmanlı Devleti ileri gelenleri de benzer fıkıh derslerini kendi çaplarında kendi imkânlarıyla; konaklarında, evlerinde hatta kahvehanelerde düzenlemeye gayret etmişlerdir.

Bilinen en son Huzur dersi Halife Abdülmecit zamanında 1923 ramazanında Dolmabahçe’de gerçekleştirilmiştir.3 Mart 1924’de Hilafetin kaldırılması ile huzur dersleri de tarihe karışmıştır.

KISSADAN HİSSE

Büyüklerden biri anlatıyor: *“Gençliğimde talebelik zamanımda zorluklar yüzünden dersi terk edip köyümün yolunu tuttum. Yolda dinlenmek için bir çalı dibin oturmuştum. Bir ara gözüm bir böceğe ilişti. Böcek bir tuğla parçasının üzerine çıkmak istiyor, fakat biraz sonra geriye düşüyordu. Tekrar tırmanıyor, yine düşüyordu. Defalarca bunu tekrarlardı ve nihayet çıkmaya muvaffak oldu. Bundan ilham alarak geri döndüm ve derslerime dört elle sarıldım, bende muvaffak oldum.”*

S
A
Ğ
L
I
K
E
S
İ
M
S
A
R
I
G
U
L

BURUN KANAMASI

Burun kanamaları ön ve arka olmak üzere ikiye ayrılır. Ön taraftan genellikle çocuklarda, tahriş ve kabuklanmalara bağlı kanamalar görülür. Burun, serum fizyolojikle ıslatılmalıdır. Hastanın burnu sümkürtülerek değil de suyla yıkanarak temizlenmelidir. Bazen çocukların burunlarıyla oynaması veya yabancı cisim sokması durumunda da tahriş nedeniyle kanamalar ortaya çıkabilir.

BURUN KANAMALARINDA İLK YARDIM

- ☐ Hastanın başı hafif öne eğilir. (Yatırılırsa kan arkaya doğru akacağından mide bulantısı yapabilir.)
- ☐ Burun kökü baş ve işaret parmaklarıyla 5 dakika boyunca sıkıştırılır.
- ☐ Burun parmakla sıkıştırılmış olarak yüze doğru bastırılır.
- ☐ Burun kanatlarına, enseye veya yüze buz tatbik edilir.
- ☐ Genellikle bu müdahaleden sonra kanama durur fakat durmadığı durumda bir başka yöntemden daha yararlanılabilir. Bir pamuk parçasını parmak kalınlığında yuvarlayıp rulo haline getirdikten sonra üst dudakın altına yerleştiriniz. Üst dudaktan buruna doğru yaptığınız bu tazyik, kanamada önemli rol oynayan ana damarı sıkıştırdığından iyi netice verecektir.
- ☐ Yine kanama durmazsa en yakın sağlık kuruluşuna gidilmelidir. Orada adrenalin emdirilmiş tampon uygulanır. Ve tampon en az 24 saat yerinden oynatılmaz. Çıkarılacağı zaman da hasta oturtulur, yavaşça çekilerek çıkarılır. (Hızlı çıkarılırsa tansiyon düşüklüğüne sebep olabilir.)

BAYILMALAR

Beynin ani olarak kansız kalması sonucu ortaya çıkan geçici bilinç kaybıdır.

BAYILMALAR NEDEN OLABİLİR?

- ☐ Tansiyon düşüklüğü,
- ☐ Kan şekerinin düşmesi
- ☐ Damarların genişlemesi,
- ☐ Damarda kanın göllenmesi,
- ☐ Bakteri toksinlerinin kana karışması,
- ☐ Çok sıcak banyolar,
- ☐ Uzun zaman kımıldamadan ayakta durmak,
- ☐ Uzun süre yatakta durduktan sonra birden bire ayağa kalkmak,
- ☐ Başa ani bir darbe almaktır.

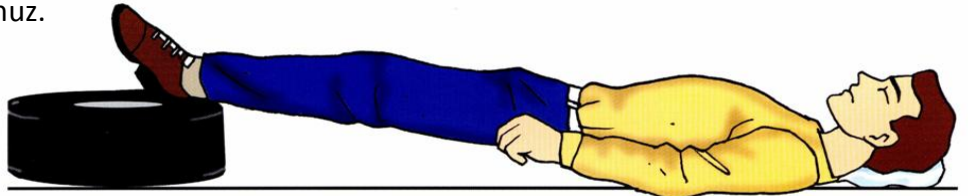
BELİRTİLER

- ☐ Hastanın yüzü soluk, soğuk ve nemlidir.
- ☐ Tansiyon düşmesi ve yüzeysel nabız vardır.
- ☐ Bayılma esnasında hastanın bilinci kapalıdır.

TEDAVİSİ

Hastanın sıkın giysileri gevşetilir. Solunum, dolaşım ve hava yolunun açıklığı değerlendirilir. Bacaklar yükseltilir. Buna rağmen hasta kendine gelmiyorsa pozisyon muhafaza edilerek hemen hastaneye kaldırılmalıdır.

DİKKAT: Baygın olan kimseyi, ayıltmak için tokatlamayınız veya sarsmayınız. Yüzünü, ellerini, alnını ovalamayınız ve saçlarını çekmeyiniz. Hastanın hemen kalkıp yürümesine izin vermeyiniz. Kendini iyi hissedene kadar yatar vaziyette tutunuz.

ŞOK VE BAYILMALARDA VERİLECEK POZİSYON

KOKULARI GİDERİCİ YÖNTEMLER

NEFES KOKUSUNA ÖNLEM

Hazırlanışı ve kullanım şekli:

1 çorba kaşığı maydanoz	1 çay kaşığı ada çayı
1 çay kaşığı eğir otu	1 çay kaşığı nane ruhu
1 çorba kaşığı ardıç meyvesi	1 çorba kaşığı pelin otu
Şeker (yeterli miktarda)	

Ağız kokusunu gidermek için taze maydanoz ve eğir otu ağıza alınarak çiğnenir.

Ada çayı on dakika süre ile kaynar suda bekletilir. Süzülerek elde edilen sıvıya nane ruhu ilave edilerek şerbet kıvamına gelinceye kadar kırıştırılır. Hazırlanan şerbetten tedavi süresince bol bol içilirse ağız ve nefes kokularını gidermeye yardımcı olur.

Yine ağız kokusunu gidermeye yardımcı olabilmesi için 1 tutam ardıç meyvesi ağza alınarak çiğnenirse nefes kokuları içinde iyi gelebilir.

1 çorba kaşığı pelin otunun yapraklarını demleyip elde edilen çaya yeteri miktarda şeker ilave ederek tatlandırılıp şerbet kıvamına gelinceye kadar karıştırılır ve hazırlanan bu şerbet yemeklerden sonra içilir.

TER KOKULARINI ÖNLEMELER

Hazırlanışı ve kullanım şekli

3 çorba kaşığı narçiçeği	Yeteri kadar tere otu
1 çorba kaşığı fesleğen	Yeteri kadar maydanoz
1 adet patlıcan	Yarım fincan limon

3 çorba kaşığı narçiçeği, 1 çorba kaşığı fesleğenle 10 dakika süreyle kaynar suda bekletilerek demlemeye bırakılır. Sonra süzülerek, elde edilen karışımdan; kahvaltıdan önce ve yemek sonraları bir fincan ısıtılarak içilir.

1 adet patlıcanı dilimleyip, tere otu ile birlikte yarım saat süreyle kaynatın. Süzülerek elde edilen sıvının içerisine yarım fincan limon suyu ilave edilerek karıştırılır. Yapılan karışımı gün boyunca ılık bir ortamda dinlendirmeye bırakılır. Hazırlanan bu karışımı banyo suyuna ilave ederek el ve ayaklar ter kokusunu azaltabilir.

USANDIRICI KOKULARI GİDERMEK

Hazırlanışı ve kullanım şekli

1 avuç mine çiçeği	Yarım avuç menekşe
1 avuç ardıç	Yarım avuç gül
1 avuç maydanoz	1 avuç biberiye

Mine çiçekleri, ardıç meyveleri ile birlikte yarım saat süreyle suda kaynatılır. Süzülerek elde edilen sıvıdan banyo suyuna karıştırılarak el, ayak ve yüz yıkanır.

Bir avuç maydanoz, yarımşar avuç menekşe ve gül yaprakları 20 dakika süreyle suda kaynatılır. Süzülerek elde edilen karışım bir kaba boşaltarak gün boyunca dinlenmeye bırakılır. Dinlenen bu sıvıdan banyo suyuna karıştırılarak gün aşırı el, ayak ve yüz banyosu yapılır.

Biberiye çiçekleri yirmi dakika süreyle suda kaynatılarak süzülür. Süzülerek elde edilen karışımı bir kaba boşaltarak dinlendirilir. Dinlendirilen karışımı banyo suyuna karıştırılarak oturarak banyosu yapılır.

KUR'ÂN HAKKINDA...

- Kur'an-ı kerim, **22 sene, 2 ay, 22 günde** inmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'de bulunan, sayıları **114** olan müstakil bölümlere **sure** ismi verilir.
- Kur'an-ı Kerim'de bulunan sureleri meydana getiren ve sayıları, **6666** olan Allah kelimelerine **ayet** denir.
- **Mushaf**, Kur'an-ı Kerim'in sayfalarını toplayan cilde verilen ve yalnız Kur'an'a ait olan özel isimdir.
- Bütün insanların Hakk'a irşadını esas alan Kur'an'ın ana maksatları dörttür: **Tevhid, Nübüvvet, Ahiret, İbadet ve Adalet.**
- Kur'an-ı Kerim, **Hz. Ebu Bekir** zamanında **Zeyd b. Sabit** tarafından Mushaf haline getirildi.
- Kur'an-ı Kerim'i, insan gücünün imkân verdiği ölçüde anlatmayı gaye edinen ve geniş şekilde açıklayan, gerektiğinde yorumlayan eserlere **tefsir** denir.
- Kur'an-ı Kerim Peygamber Efendimiz(sav)'e Mekke yakınlarında **Hira Mağarası**'nda, **610** yılı **Ramazan** ayında nazil olunmaya başladı.
- Kur'an-ı Kerim'de birtakım ayetler vardır ki; bunlardan birini okuyan veya işiten her mükellef için secde etmek vaciptir. Bu secdeye **tilavet secdesi** denir ve Kur'an'da **14** defa zikredilmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'de hakkında en çok ayet inen kavim **İsrail oğulları**'dır.
- Kur'an-ı Kerim'de sıralamadaki ilk sure **Fatiha Suresi**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'de sıralamadaki son sure **Nas Suresi**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'in kalbi olarak zikredilen sure **Yasin Suresi**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'deki en uzun sure **Bakara Suresi**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'deki en kısa sure **Kevser Suresi**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'de ismi açıkça zikredilmiş olan kadın **Hz. Meryem**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'de ismi açık olarak geçen tek sahabe **Hz. Zeyd (ra)**'dir.
- Kur'an-ı Kerim'in **Mücadele Suresi**'nin her ayetinde "ALLAH" kelimesi vardır.
- Peygamber Efendimiz (sav)'in bildirdiğine göre **İhlâs Suresi**'ni okumak Kur'an-ı Kerim'in üçte birini okumaya bedeldir.
- Kur'an-ı kerim'i usulüne göre okumayı belirleyen kuralların tümüne **tecvit** denir.
- Kur'an-ı Kerim'de **30 cüz** vardır.
- Kur'an-ı Kerim'deki en uzun ayet **Bakara Suresi 282.ayetidir.**
- Kur'an-ı Kerim **Hz. Osman** zamanında çoğaltılıp dağıtıldı.
- Her Müslüman'ın yatarken okuması tavsiye edilen "**Muavvizeteyn**" sureleri **Felak** ve **Nas** surelerinden oluşur.
- Kur'an-ı Kerim'in son inen ayeti **Maide Suresi'nin 3.ayetidir.**

Kur'an-ı Kerim'in değişmediği İSPATLANDI !!!

10 yıllık çalışma sonucunda orijinal 4 mushaf ile günümüz Kur'an-ı Kerim'ini kelime kelime ve harf harf kontrol ederek, aralarında herhangi bir değişikliğin olmadığını kanıtladı. Eski Diyanet İşleri Başkanı Dr. Tayyar Altıkulaç, günümüz Kur'an-ı Kerim'i ile dünyadaki 4 orijinal mushaf üzerinde IRCICA ve Türkiye Diyanet Vakfı'nın katkılarıyla yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgi verdi. Mushafların en eski belgelerinin kütüphanelerde saklı bulunduğunu ve kimsenin bunların kapağını açıp inceleme firsatı bulamadığını anlatan Altıkulaç, teknolojik gelişmelerin sonucu dijital çekim sayesinde kütüphanelerdeki mushafı dijital ortama aktardıklarını ve kitap haline getirdiklerini kaydetti.

Altıkulaç, 10 yıllık çalışma sonucunda orijinal 4 mushaf ile günümüz Kur'an-ı Kerim'ini kelime kelime ve harf harf kontrol ederek, aralarında herhangi bir değişikliğin olmadığını kanıtladı. Orijinali Topkapı Sarayı Müzesi'nde bulunan ve Halife Hz. Osman'a izafe edilen Mushaf-ı Şerif'in IRCICA tarafından hazırlanan özel faksimile nüshası ile bugün dünyanın her yerinde okunmakta olan Kur'an-ı Kerim'i kelime kelime, harf harf, hatta diş diş kontrol ettiğini ve arada herhangi bir değişikliğin olmadığını tespit etti. Altıkulaç, aynı çalışmayı Kahire'de bulunan ve yine Hz. Osman'a ait olduğu söylenen El-Meşhed'l-Hüseyini mushafı üzerinde de yaptığını kaydetti.

(14 Ağustos 2010, İSTANBUL (A.A))

Ebu Hureyre (r.a) rivayet ediyor: Rasulullah (s.a.v) buyurdu ki, "acele etmediği müddetçe her birinizin duasına icabet olunur. Ancak şöyle diyerek acele eden var: "Ben Rabbime dua ettim duamı kabul etmedi."(Müslim'in diğer bir rivayeti şöyledir) "Kul günah talep etmedikçe veya sıla-i rahmin kopmasını istemedikçe duası kabul edilmeye devam eder." (Tirmizi'nin bir diğer rivayetinde) "Allah'a dua eden herkese Allah icabet eder. Bu icabet ya dünyada peşin olur, ya da ahirette saklanır yahut da dua ettiği miktarda günahından hafifletilmek suretiyle olur, yeter ki günah talep etmemiş veya sıla-i rahmin kopmasını istememiş olsun." (Kütüb-ü Sitte, hadis no:1782)

Üç kişi var ki, duaları reddedilmez...

Adil devlet başkanı, iftarını yaptığı zaman oruçlu ve zulme uğramış kimsenin duası... Allah mazlumun duası bulutların fevkine çıkarır ve onlara sema kapıları açılır ve Allah Teâlâ hazretleri: "İzzetime yemin olsun! Vakti uzasa da duamı mutlaka kabul edeceğim" buyurur.(Kütüb-ü Sitte, Hadis no: 5099)

Rasulullah (s.a.v) buyurdular ki: "Nefislerinizin aleyhine beddua etmeyin, çocuklarınızın aleyhine de dua etmeyin, hizmetçilerinizin aleyhine de dua etmeyin. Mallarınızın aleyhine de dua etmeyin. Ola ki, Allah'ın duaları kabul ettiği saate rast gelir de, istediğiniz kabul ediliverir."(Kütüb-ü sitte, 1783)

Peygamber (s.a.v) vitir namazını bitirdikten (selam verdikten) sonra üç defa şöyle dua derdi: *"Melik ve Kuddus olan Allah'ı, meleklerin ve Ruhun Rabbini her türlü noksan sıfatlardan tenzih ve takdis ederim."* (Ebu Davud, Nesai, Darekutni)

Büyük zorluklara duçar olduğunuz zaman *"Allah bize yeter, O ne güzel vekildir"*, zikr-i cemiline devam ediniz.(Ebu Davud)

Bir yerde bir yangın vukû bulduğunuz zaman **ALLAHU EKBER** diyerek tekrar tekrar tekbir alınız. Zira tekbir yangını söndürür.(Keşfül hafa)

Ebü Hureyre'den rivayet edildiğine göre demiştir ki, Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyururdu: *"Allah'ım! İştme ve görme duygularıyla beni faydalandır ve onları bana varis kıl. Düşmanıma karşı bana nusret ver ve ondan intikamımı bana göster"* Tirmizi, Buhari

"Allah'ım! Tembellikten ve borçlu olmaktan sana sığınırım. Uğursuz yalancı Deccal'ın fitnesinden sana sığınırım. Cehennem azabından da sana sığınırım" Nesai, Buhari

"Rabbim! Benim günahımı ve bilgisizliğimden çıkan hatamı, bütün işlerimdeki israfımı ve benden daha iyi bildiğin bendeki kusurları bağışla. Allah'ım! Bütün hatalarımı bağışla; kasten, bilmeyerek, lâtife yollu işlediklerimi de... Bütün bunlar bende vardır. Allah'ım! Bundan Önce işlediğim ve geriye bıraktığım, gizlediğim ve aşikâr kıldığım günahlarımı "bağışla. Sen, Öne geçirip yükselten ve çeri bırakıp düşürensin ve sen her şeye kadirsin" Buhari, Müslim

TARİHTE 2 AY

4 Eylül: *Sivas Kongresi'nin Toplanması (1919).

11 Eylül: *ABD'de, Dünya Ticaret Merkezi ve Savunma Bakanlığına (Pentagon) Uçaklı Bir Terörist Saldırı Düzenlendi (2001).

13 Eylül: *Sakarya Zaferi (23 Ağustos-13 Eylül 1921).

19 Eylül: *Sakarya Savaşı Sonrası, TBMM'nin Mustafa Kemal Paşa'ya "Mareşal" Rütbesiyle "Gazi" Unvanını Verişi (1921).

27 Eylül: *Preveze Deniz Zaferi (1538).

29 Eylül: *İnebahtı Kalesi'nin Fethi (1499).

30 Eylül: *Mevlana'nın Doğumu (1207).

3 Ekim: *İki Almanya'nın Birleşmesi (1990).

*Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın Kuruluşu (1931).

7 Ekim: *ABD ve İngiltere'nin, Afganistan'a "Sürekli Özgürlük" Adında Askeri Harekât Başlatması (2001).

8 Ekim: *Balkan Savaşı'nın Başlaması (1912).

11 Ekim: *Mudanya Mütarekesi'nin İmzalanması (1922).

12 Ekim: *Nobel Edebiyat Ödülü, Yazar Orhan Pamuk'a Verildi (2006).

13 Ekim: *Ankara'nın Başkent Olmasına İlişkin Önergenin Büyük Millet Meclisi'nce Kabul Edilmesi (1923).

15 Ekim: *Atatürk'ün tarihi "Nutuk" unu Okumaya Başlaması (1927).

17 Ekim: *Türkiye'nin NATO'ya Katılmasıyla İlgili Protokol, Londra'da İmzalandı (1951).

24 Ekim: *Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Kuruluşu (1945).

26 Ekim: *Balkan Misakı'nın Kabulü (1932).

*İsrail ile Ürdün Arasında 46 Yıllık Savaşa Son Veren Tarihi Barış Anlaşması. Böylelikle, İsrail ile Barışın İkinci Arap Ülkesi Ürdün Oldu (1994).

29 Ekim: *CUMHURİYET'in İlanı (1923).

*ATATÜRK'ün Cumhurbaşkanı Seçilmesi (1923).

*AB'nin İlk Anayasası, 25 Üye Ülkenin Devlet ya da Hükümet Başkanları ile Dışişleri Bakanlarının Katıldığı Bir Törenle İtalya'nın Başkenti Roma'da İmzalandı (2004).

30 Ekim: *Mondros Antlaşması (1918).

*İsmet (İnönü) Paşa'nın Cumhuriyet'in İlk Başbakanı Oluşu (1923).

5-6 Eylül 2010 Pazar/Pazartesi Kadir Gecesi

8 Eylül 2010 Çarşamba Arefe Günü

9 Eylül 2010 Perşembe Ramazan Bayramı 1.Gün

10 Eylül 2010 Cuma Ramazan Bayramı 2.Gün

11 Eylül 2010 Cumartesi Ramazan

Bayramı 3.Gün

9 Ekim 2010 Cumartesi

Zilkade 1

